

Karawankenbote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vidjučno RM 0,20 za donasalce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za millimeter stolpec

Štev. 30.

Krainburg, 18. aprila 1942.

Leto 2.

Naš Führer Adolf Hitler bo 53 let star

Peš sel Hitler

Pripoveduje Balthasar Brandmayer

Iz istoimenske knjige prinašamo s prijaznim dovoljenjem založbe Franz Walter nekaj odlomkov, ki poročajo o Führerju kot vojaku v svetovni vojni.

Sonce se je bližalo zenitu, ko sva se Hitler in jaz ponovno odpravila na bojišče bataljona. Mene je minilo vse veselje. Ko sva zapustila Fromelles, so bučale baterije. Smrt jaha na njihovih granatah. Treska ena za drugo. Na desni in levi strani ceste proti Andersu leže zlomljena drevesa, kljubovalno štrle njih parobki v zrak, v katerem se vrtniči prah. Kamni in drobci železa brne preko najinih glav. Kreneva vstran, poprek čez polje. Jaz se komaj premikam ... in Hitler priganja naprej, naprej! Ne morem razumeti Hitlerja, ki mirno in hladnokrvno, vtem ko okrog njega divje švigajo bliski, zapušča zaslonbo, meni pa vedno znova zakliče: »Brandmayer, le naprej!« Zdi se, da nima živcev. Strahu in tesnobe resnično ne pozna. Vrnila sva se. Pot se nama je bil globoko udri po zaprašenih licih. Pekoča žega je nama osušila usta in grlo. Bolj padajoč naprej kot hodeč sva dosegla bojno zaklonišče. Ohromujoča utrujenost je težka kakor svinec legla na najine pekoče ude. Olajšal sem se s tem, da sem odvrget čelado in usnjeno blago in na smrt utrujen sedel na samostesano skrinjo. Pričakoval sem, da bo Adolf storil isto, toda močno sem se motil! Še preden sem se razgledal, je že sedel pri izhodu, s čelado na glavi, opasan, in čakal nadaljnega povelja. »Ti si znorel,« sem jezno vzkliknil. »Kaj pa ti o tem razumeš!« je bil točen odgovor. V uniformi ni bil človek, ampak ogrodje. In vendar se ne da tajiti, da je bil Hitler najboljši peš sel naše skupine. Bil je železne narave, kajti ne morem se spomniti, da bi bil kedaj resno obolel, razen takrat ko je bil dvakrat ranjen. Zanos in zavest veličine našega naroda sta mu dala neuničljivo moč, da je tudi prevelike telesne napore lažje prenašal.

Črpanje in zajemanje vode je bila vsakodnevna zaposlitev peš selov. Redko kedaj smo slekli plašče. In Hitler je delal ter opravljal posel, dokler ni zginila zadnja kaplja iz stana. Začetkom decembra sem se zglasil pri pisarju regimenta Amannu. Prosil sem za dopust. Dopust dobim, je rekel, ako lahko dam namestnika. Kaj naj storim v tem težavnem položaju? Šel sem k Hitlerju in mu pravil o pogojih, ki mi jih je stavil polkovni feldwebel Amann. Adolf Hitler se ni dolgo premišljal in rekel: »Jaz prevzamem za 14 dni tudi tvojo službo.« Hitler, ta srčno dober človek, ni mogel odreči. In kako ga je veselilo, da sem jaz lahko za kratko dobo videl svojo domovino.

Adolf Hitler je bil v zadnjih urah starega leta zelo dobre volje in prav dobro razpoložen. Vtem nas je naš kuhar povabil k prejemanju punša. Izvlekli smo od božiča ostale medenjake in sladko pecivo ter jih snedli poleg punša. Na Hitlerja se ob božiču nihče ni spomnil, jaz sem hotel z njim tovariško deliti, toda on je to oblastno odklonil. Le tu pa tam mi je uspelo, da sem ga, če že sploh nisem hotel odnehati, pregaril, da je sprejel ponujeno. Večinoma je bilo to par žlic marmelade. Saj je tudi svojo plačo izdal le za nakup marmelade. Tobačne izdelke, ki jih je prejel, je vselej razdelil med nas, ker ni bil kadilec. Dasi-ravno sva bila dolgo skupaj, mi vendar ni znano, da bi bil Hitler kedaj prejel kak paket ali sploh kakšno pošto. In tako sem ga večkrat radovedno vprašal, ali nima nikogar v domovini? Odgovor je bil vedno:

Pozdravi iz Kärntna in Oberkraina

Rojstni dan našega Führerja je praznik vsega nemškega naroda. Vojna ne dopušča večjih prireditev in se ta dan tudi niso nikdar vršile šunne slavnosti. Vedno je bil le hvaležen spomin na Führerja, kateremu ta dan še bolj kakor pri drugih prilikah bijejo milijoni src vsega naroda nasproti. Kärnten in Oberkrain pozdravljata danes Adolfa Hitlerja. Žene in možje, mlado in staro iz Klagenfurta, Villacha ali Radmannsdorfa, Steina ali St. Veita ali iz katere koli vasi in mesta v Kärntnu in Oberkrainu, vsi ti se v zvestobi in ljubezni spominjajo moža, ki jim je vsem voditelj in pod katerega zaščito se čutijo varne. Z voščili za rojstni dan od to- in onstran Karawank združujemo željo, da bi nam bil Führer še dolgo ohranjen in da bi mogli z njim doživeti še veliko let miru in izgradnje.

ne! Rekel je, da v resnici ne ve, kje so njegovi sorodniki. Bil je tako reven in vendar je umel z oblastnim možatim nastopom prikriti to svojo revščino.

7. oktobra 1916.

Ob osmi uri zjutraj se je stopnjeval ogenj do še nepoznane izmere. Šest peš selov je teklo v ranih jutranjih urah proti rovom, vsak ima enako povelje v žepu. Eden izmed njih, tako je preudaril poveljnik polka, se bo že prebil skozi točo izstrelkov do namembnega kraja. V naslednjih po 5 minut smo zapuščali paroma Le Barque. Vsakokrat je bilo veliko veselje, kadar smo se zopet sešli s tem ali onim zdravim in nepoškodovanim. »Prostovoljci naprej!« je rekel pribočnik polka. Nihče se ni javil. Jedva da se je kdo upal pokukati z glavo iz luknje, kaj šele da bi prostovoljno tvegalo svoje življenje. Tu stopi Hitler naprej, kakor že tolikokrat. Nikdar utrujeni Hitler in

Schmied se odpravita vdruči na pot — vrne pa se samo Schmied. Nas vse je globoko pretreslo, ko smo slišali, da je Hitler ranjen — ranjen naš najboljši peš sel in tovariš. Tam zunaj je ležal in se valjal v svoji lastni krvi s prestreljeno levo nogo. V polkovni seznam mrtvih in ranjenih so zapisali: »Številka ... težko ranjen«. Sanitajci so ga prinesli nazaj.

O božiču 1931. sem Hitlerja po devetih letih drugič videl po vojni. »Brandmayer, kje pa vedno tičiš?« je bila njegova prva beseda. Po svoji zunanosti se je bil zelo spremenil, njegova notrajnost je pa ostala ista. Kako se vendar na svetu vse spremeni! Dve človeški usodi — on je postal veliki vodja milijonskega pokreta — jaz pa sem ostal zidar. V vojni sva si bila enaka. Staro tovarštvo iz fronte se je prebudilo. V uri najinega svidenja sva bila zopet dva peš sela.

Naš Führer

F. H. Za naš smrtnik bo vedno ostala nerešena uganka tajnosti polno menjavane genialnih dejstev in velikih vekov zgodovine. Besedo, da možje delajo zgodovino, lahko ovržemo z opozorilom na to, da dvigne čas vedno one može, ki dajo zgodovini njeni smisel, torej da ne osnavljajo samohotno življenja svojih narodov, temveč da služijo višji sili. Toda tudi te verzije ne moremo vedno braniti in zadosti je argumentov, ki jo ovržejo.

Bistvo genija je, da dožene potrebno in vnaprej zasluti pot zgodovine. Genij živi v tistih svetlih višinah življenja, do katerih se more vzpeti le malo izbrancev. Povprečni človek živi v sedanosti, in samo ob svojem času ali le za nazaj spozna pravilnost kakšne poti, genij pa stremi ljudem naprej, začuti že posledice, ki lahko zrasedo po kakem dejanju in z lastnimi sklepi določa, bo li zasluteno pot podpiral ali ji pa delal proti, ako preti od nje nevarnost.

Führer je nekoč sam rekel v nekem govoru, da tudi on sam ob pričetku te vojne ni mogel predvideti vsega njenega obsega, ki ga je med tem zavzela. Mali ljudje bi se sedaj pod temi novimi nalogami zgrudili, ker jim niso dorasli, genialni človek dejanj se jih pa s suvereno preudarnostjo loti, uvrsti jih v mrežo svojih načrtov in se tako sam dvigne nad svoj izvorni smoter. Ako je bil na videz zopet za trenutke orodje neke višje volje, se pa sedaj zopet poslužuje te sile v tem, da ji izvije nove moči za vzdržanje te horbe.

Talent pa more kot genijev človeški nasprotnik samo toliko časa izpolnjevati kako nalogo, doler poteka ta po urejenih potih, na katerih je temeljila njena izvorna koncepcija. Pod drugače oblikovanimi pogoji bo talent odpovedal. Genij — in to je znak njegove edinstvenosti — ve vsaki položaj odvladati in si tam, kjer je ni, sam ustvari bazo. Genij je torej samoustvarjalen, talent nasprotno pa ustvarja naknadno.

Nemški narod in z njim skoraj vse človeštvo ve, da nam je v Adolfu Hitlerju dan oni mož dejanj, ki določa zgodovino sedanosti in v njeni temeljni smeri tudi zgodovino prihajajočih stoletij. Njegovo genialno in samobitno ustvarjajoče delo je bilo ustvarjenje narodnosocialistične ideje. To je ona sinteza, po kateri je koprnela naša doba, ki ni hotela niti da bi ji vladal čist nacionalizem, niti kakšen enostranski socializem. Na njej je zgrajena nemška politika in že danes se vidi, da bo tudi političnemu življenju drugih narodov vtisnila svoj znak. Izvirno samo nemški državnik je postal Adolf Hitler danes že duhovni voditelj vseh evropskih narodov.

Karel Veliki je osnoval zamisel imperija, ki je pa imel svoj izvor v krščansko-katoliški cerkvi, Napoleon, nadaljnji genij zapadnoevropske zgodovine, je ostal skozi vse svoje življenje drzni a breznačrtni zavojevalec, ki ni spoznal meja svoje moči in je zato propadel; tudi ni zapustil nobene misli, ki bi mogla biti merodajna za stoletja; Bismarck je ustvaril veliki Reich, toda ne duhovne podlage mogočne, idejno krepko oblikovane države. Ne pretiravamo, če označujemo Führerja kot utelešenje političnega genija! Ni se izkazal samo kot politični borec, ni bil samo dalekovidni državnik, Adolf Hitler je danes tudi genialni vojskovodja, napram kateremu ostanejo vsi njegovi kronani in nekronani nasprotniki le blede prividi.

Ponosni smo, da smo otroci tega časa. Srečni smo, da smemo pod Adolf Hitlerjevim vodstvom sodelovati pri izgradnji takega sveta, ki bo izpolnil hrepenenje tisočletij.

Sovjetske skupine so bile uničene

Napad nemških bojnih letal na važno britansko pristanišče Sunderland

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 16. aprila objavilo:

Na vzhodu je sovražnik napadel na posameznih mestih. Napade smo krvavo odbili.

V srednjem odseku smo uničili neko od njenih zvez odrezano sovjetsko skupino sil, ko so se bili izjalovili vsi predhodni sovražnikovi poskusi izpadov, pri katerih je imel visoke krvave izgube.

Na severnem frontnem odseku so skupine vojske in orožja // pri krajevnih napadih ob izredno težavnih talnih prilikah pridobile še dalje na terenu.

Pri zračnih napadih na Murmansk smo dosegli številne bombne zadetke na pristaniške naprave in skladiščna poslopja. Neka velika trgovska ladja in dve srednji trgov-

ski ladji so začeli goreti. Spremljajoči lovci so sestrelili sedem sovražnih letal.

V severni Afriki ni posebnih bojnih dejanj.

V zračnih bojih nad Rokavskim prelivom in pri sovražnikovih poletih nad nemški zaliv so lovci in mornariško topništvo sestrelili deset britanskih letal.

Bojna letala so ponoči na 16. april napadla važno britansko pristanišče in ladjedelniško mesto Sunderland. Po bombnih zadetkih težkega kalibra smo opazili obsežne požare.

Britanski bombniki so v minuli noči izvršili motilne napade na razne kraje v zapadni Nemčiji. Civilno prebivalstvo je imelo majhne izgube. Neko sovražno letalo je bilo sestreljeno.

Leningrad pod težkim ognjem

Sovražnikovi napadi na vzhodu popuščajo

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je 15. aprila objavilo:

Na Vzhodu je nadalje popustila napadalna dejavnost sovražnika. Samo na poldnevih mestih je sovražnik napadel s krepkejšimi silami in bil odbit. Lastna napadalna podjetja so prinesla krajevne uspehe.

Teško topništvo vojske je obstreljevalo vojnovne naprave v Leningradu, med njimi neko tovarno municije. Opazovali smo vztrajne požare in eksplozije.

Uspešni napadi nemških bojnih letal so bili naperjeni proti pristaniškim napravam in nekemu letališču v Sebastopolu.

V Severni Afriki živahno obojestransko izvidniško delovanje. Zbirališča avtomobilov in letališča Britancev smo z dobrim uspehom bombardirali.

Podnevi in ponoči smo nadaljevali napade na vojaške naprave in letališča na otoku Malti. Pri tem smo z bombnim zadetkom porušili oddajni stolp oddajne postaje Rinnella. Nemški lovci so nad Malto in pred severnoafriškimi obrežjem sestrelili devet britanskih letal.

V zračnih bojih nad Kanalom in ob norveški obali smo včeraj sestrelili devet britanskih letal.

Britanski bombniki so v pretekli noči na-

padli zapadno Nemčijo. Civilno prebivalstvo je imelo izgube mrtvih in ranjenih. Protiletalsko topništvo in nočni lovci so sestrelili deset izmed napadajočih bombnikov.

Zidovski monopol v Orientu

Rim, 17. aprila. Vsa iz arabskih dežel prihajajoča poročila potrjujejo, da so Angleži uvedli židovsko gospodarsko hegemonijo na Bližnjem vzhodu. Po britanskem naskoku na Irak so Angleži preskrbo dežele popolnoma prepustili židom in jim dali pravico, da smejo po naravnost smešnih cenah prisilno pokupiti vse iraške proizvode. Da situacijo pravilno pojasnimo, moramo omeniti, da so v židovskih rokah tako koncesije za uvoz in izvoz žita v Siriji in Libanonu kakor tudi gospodarska izmena s Sirijo, Libanom in Palestino in prevozni monopol med Palestino in Irakom. Če še dodamo, da upravljajo židje gospodarstvo električne razsvetljave v Palestini in Transjordaniji, koncesije za rudniška ležišča ob Mrtvem morju in poljedelsko kanalizacijo ob jezeru Mule, je vsakomur jasno, kdo je gospodar v deželi. Angleži grede pri tej tradicionalni metodi izkoriščanja za tem, da oslabije arabske dežele, ki naj tako postanejo gospodarsko odvisne od Anglije.

Zopet je bilo potopljenih 120.000 brt

Od 9. do 13. aprila je bilo sestreljenih 175 sovjetskih oklopnjakov

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 14. aprila objavilo:

Na polotoku Kerč in na ozemlju Donca razen krajevnih sunkov slabšjih sovražnikovih sil ni bilo bistvenih bojnih dejanj. Nemška bojna letala so v neki luki kavkaškega obrežja z bombnimi zadetki poškodovala nek veliki sovjetski tanker.

V srednjem odseku vzhodne fronte smo ob uspešnih lastnih napadalnih dejanjih zavzeli večje število krajev. Na nekaterih mestih so bili odbiti močnejši, po oklopnjakih podprti sovražnikovi napadi.

V severnem frontnem odseku je bila obkoljena in uničena neka skupina sovražnih sil.

V času od 9. do 13. aprila je bilo na vzhodni fronti odstreljenih 175 sovražnih oklopnjakov.

Kakor je bilo objavljeno že v posebnem poročilu, so nemške podmornice napadle v Severnem morju nek konvoj, ki je odplul iz Murmanska, in potopile dve ameriški prevozni ladji s skupno 12.200 brt; od teh so bila eno poškodovala z bombami že nemška letala. Bojna letala so iz tega konvoja potopila nek tanker s 4000 brt in poškodovala neko veliko trgovsko ladjo tako težko, da jo je treba šteti med izgubljene.

V Atlantiku so podmornice potopile 12 sovražnih trgovskih ladij s skupno 104 tisoč brt. Skoraj vse te ladje, med katerimi se je nahajalo 7 velikih tankerjev, so bile torpedirane neposredno pred ameriško vzhodno obalo.

V severni Afriki smo zavrnili sunke močnih skupin britanskih sil in v sledečem lastnem sunku prizadejali nasprotniku znatne izgube. Sedem oklopnih bojnih voz in drugo vojno orodje smo uničili in uplenili. V Marmariki smo bombardirali

britanska zbirališča avtomobilov in neko letališče. Napade na vojaške naprave na otoku Malti smo nadaljevali podnevi in ponoči.

Lahka bojna letala so podnevi z bombami uspešno napadla pristaniške in oskrbovalne naprave na angleški južni obali in razdejala neko tovarniško napravo. V pretekli noči so skupine težkih nemških bojnih letal z dobrim uspehom bombardirale neko za oskrbo važno luko ob izlivu Humbra.

Pičlo število britanskih bombnikov je v noči na 14. april poskušalo prileteti nad severnozpadno nemško obrežje. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno.

Pri uspehih sta se posebno odlikovali podmornici, ki jim poveljujeta Kapitanleutnant Hardegen in Oberleutnant zur See Lassen.

Posadka nekega nemškega letala, ki jo tvorijo Oberfeldwebel Nitsch, Feldwebel Schaefer, Feldwebel Richter in Obergefreiter Hartmann so vkljub najmočnejši sovražni obrambi s tal in po lovcih, z veliko korajžjo izvršili nek važen nalog nad Sueškim prekopom.

Zlato za izdelavo konzervnih škateļ

Nesmisel plutokratske zlate politike je dokazana

Berlin, 17. aprila. Po nekem poročilu časopisa »Philadelphia-Rekord« je šef USA-oboroževalne produkcije, Nelson, najavil ukrepe za uporabo grebra namesto tehnično važnih vojnih kovin. Pri tem je Nelson med drugim rekel: »Lepo bi bilo, ako bi našli kak način uporabe za milijarde našega skritega zlata, na primer namesto pocinkanja konzervnih škateļ za jabolčno marmelado, itd.«

Te Nelsonove besede z vsjo jasnostjo dokumentirajo katastrofo svetovno-nazorskega načela, čigar podlaga je bilo nakopičeno zlato. Kako so zasmehovali

baš stališče narodnega socializma, da je zlato le fikcija. Prav nam so rogaje predbacivali, kako mi sploh vladamo kakemu narodu, kako se sploh lotimo kakšnih problemov in jih spremenimo v dejanje, ko nimamo zlata. Sedaj pa, ko se morajo gospodje putokrati potruditi in dognati, da se te kovine ne more rabiti za nobeno stvar, je zlato, ki so ga iztisnili in nakovali iz potu in krvi vseh narodov, ravno zadosti dobro k izdelavi konzervnih škateļ za jabolčno mezgo.

To ni nič drugega, kakor ovrženje in polom njihovega demokratsko-plutokratskega svetovnega principa.

300 časnika je zborovalo v Benetkah

Führer pozdravlja kongres v Benetkah Španija sprejeta v časnikaško Unijo

Benetke, 17. aprila. Benetke so postale pozorišče za zgodovino in prihodnje oblikovanje tiska pomembnega dogodka. V veliki posvetovalnici doževe palače je v navzočnosti Reichspressechefa dr. Dietricha, številnih zastopnikov italijanske vlade, fašistične stranke, podesta in senatorjev mesta Benetk zasedal prvi kongres Unije časnikaških zvez, ki se ga je udeležilo več kot 300 časnikašev petnajstih narodov. Ko sta podesta Benetk in zastopnik beneškega tiska pozdravila kongres, je predsednik Unije SA-Obergruppenführer Weiß otvoril kongres, čigar vodstvo je izročil, da bi dal vidnega izraza solidarnosti s fašističnimi tovariši, italijanskemu zastopniku v predsedstvu Unije, državnemu svetniku Guglielmotiju. Potem je poslanik Rocco prečital addresso kraljevskega italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, poslanik dr. Schmidt pa brzojavko Reichsaußenministra v Ribbentropa.

Po trodnevem zborovanju je kongres s slavnostnim zasedanjem bleščeče izzvenel. Med navdušenimi manifestacijami so sprejeli Španijo kot člana v Unijo. Vodja japonske deputacije, poslanik Sakuma je v svojem nagovoru poudaril, da je japonski tisk navdahnjen po istem duhu sodoživel beneško zasedanje. Reichspressechef dr. Dietrich je prinesel kongresu pozdrave Führerja, ki želi Uniji njenim velikim nalogam in ciljem odgovarjajoč nadaljnji razvoj. Razglasitev teh Führerjevih pozdravnih besed je kongres navdušeno sprejel in stoji poslušal. Manifestacije so se še stopnjevale po takoj izvršeni italijanski prevedbi.

Potem je Reichspresseleiter dr. Dietrich podal bilanco beneškega zasedanja, ki je postal fanal novega časa za tisk.

Predsednik Unije SA-Obergruppenführer Weiß je nato prečital kongresovo brzojavko Führerju, v kateri je izrekel zahvalo za kongresu poslano poslanico.

Debata v spodnji hiši o porazu v Indiji

Izjalovljeni Cripps ni več tekmeč - Cripps proti Indiji

Berlin, 17. aprila. Izjalovljenje Crippsove akcije v Indiji je kakor znano imelo za posledico v Angliji in Združenih državah globoko razočaranje. Radi tega se je Churchill videl primoranega, da tudi v spodnji hiši zavzame stališče k indijskemu problemu. Stari hinavec, ki si potihem mane roke, ker se je njegov tekmeč Cripps vrnil s praznimi rokami iz Novega Delhija, je v spodnji hiši komaj mogel zakriti to veselje z lepimi frazami.

Churchill je izvajal, da je Cripps — ne Churchill — doživel grozno razočaranje, spodnja hiša pa naj počaka, dokler se vrne. S tem se premeteni slepar že v prikritih besedah distancira od svojega tekmeča. Churchill je storil to še v jasnejši obliki v neki brzojavki, ki jo je poslal Crippsu, v kateri govori o tem, da se njegove — Crippsove — nade niso izpolnile. Krvavo roganje je zvenelo iz teh pripomb prekanjenega lažnivca in tako prav jasno čutimo, kakšno veselje občuti, da je ta neprijetni kritikar doživel poraz, ki, kakor takoj cinično podčrta, ni njegov.

V ostalem je Churchill poskušal, da se v svojem govoru tudi v drugih točkah izogne odgovornosti. Priznal je izgubo nosilca letal »Hermesa« in križarke »Dorsetshire« in »Cornwall«, da bi pa neprijetne kritikarje odvrnil, je dal zanimivo priznanje: »Smem reči, da je popolnoma nemogoče dati vsem ladjam, ki so na morju, trajno letalsko zaščito.«

ZRCALO ČASA

Führer je najstarejšemu nekdanjem članu vojne mornarice, nadinženirju Paulu Brauseru v Aachenu izrekel k njegovemu 100. rojstnemu dnevu v nekem pismu svoje najboljše želje in pozdrave.

Po nalogu Feldmarschalla Mannercheima je Generalleutnant Talveda izročil Reichsmarschallu Hermannu Göringju najvišji finski red, veliki križ finskega križa svobode. Hkrati je bil podeljen veliki križ finskega križa svobode Großadmiralu Readeru.

Italijanski prestolonaslednik Umberto je v torek prevzel vrhovno poveljstvo armad v srednji in južni Italiji in na otokih, pridržavši si vrhovno poveljstvo pehotnega orožja in vse naloge, ki jih je doslej vršil na področju inspekcije.

Neka italijanska podmornica, ki je operirala pod poveljstvom korvetnega kapitana Emilia Olivieri-ja v Atlantiku, je sporočila, da je potopila dve ladji in tri tankerje s skupno 48.000 brt ladijskega prostora.

Finska je v pretekli jeseni pridelala veliko zbiranje volne za vojsko. Iz zbrane volne so izdelali 600.000 metrov blaga za oboroženo silo.

Poročila iz Vichyja pravijo, da sta maršal Petain in Pierre Laval sklenila preosnovati vlado. Nova francoska vlada, ki ji bo predvidoma šef Pierre Laval in v kateri bo admiral Darlan poveljnik oborožene sile, bo baje v kratkem stopila pred javnost.

Kakor poročajo iz Teherana, se je iranska vlada vdala britanskemu izsiljevanju in prekinila diplomatske odnose z Japonsko. Japonsko poslanstvo bo v teku tega tedna zapustilo iransko glavno mesto.

Cesarski glavni stan je v ponedeljek popoldne objavil, da so japonske čete po osem-dnevni generalni ofenzivi in s tem popolnem uničenju sovražnih glavnih sil, dne 11. aprila popolnoma zasedle polotok Bataan.

Egiptovski nacionalisti so izvršili štiri atentate na osebnosti v Kairu in sicer na hišo ministrskega predsednika Nahasa paše, ki pa je bil odsojen, na zunanjega ministra Makram Ebaid pašo, ki je bil ranjen, na hišo britanskega poslanika in on generala Wavella, kjer so ravnotako kakor v hiši ministrskega predsednika, ženo privezali na posteljo. Več mož straže je prišlo ob življenje.

Po poročilih o množstvenih aretacijah v Egiptu se sedaj doznava, da je celo kralj Faruk v Abdin-palači pod vojaškim varstvom. Nedavno vsled angleškega pritiska vladar ni mogel prisostvovati tradicionalni božji službi.

Kakor javlja japonski glavni stan po nekem poročilu Domeja, je bilo v bojih v Indijskem oceanu do 9. aprila potopljenih ali poškodovanih 50 trgovskih in 5 vojnih ladij in uničenih 120 letal.

Lahko si predstavljamo, da te izjave premierja nikakor niso pripravne, omiliti šok, ki je popadel britansko javnost spričo ladijskih izgub in udarcev v vzhodni Aziji in v Indijskem oceanu. Churchill je radi tega nazvestil, da »hoče poiskati priliko, da bo spodnja hiša poročal o sedanjem poteku vojne« — vsekakor le v tajnem zasedanju, kakor vedno, kadar je Churchill kaj neprijetno.

Kot resumé tega nadvse slabega Churchillovega govora, ki ni prinesel nič drugega, kakor sama priznanja novih občutnih neuspehov za nekoč tako ponosni Albion, ostane grenko spoznanje, da gre z Anglijo navzdol.

In zato je tudi Churchill kategorično odklonil preiskovalno komisijo za vzroke, ki so privedli do porazov na Singapurju in Malaji, kakor vedno, kadar hočejo malo natančneje pogledati na prste njemu in njegovim metodam.

Preložitev procesa v Riomu

Francoski državni glasnik z dne 14. aprila objavlja zakon, ki sta ga podpisala nadomestujoči ministrski predsednik general Darlan in pravosodni minister Barthelemy; po tem zakonu se do nadaljnega ustavlja proces v Riomu proti krivcem poraza. Vrhovno sodišče je dobilo po tem zakonu nalog, da preiskavo dopolni tako, da se izlede in presodijo vse odgovornosti, ki so dovedle od miru do vojne. S tem je hkrati postavljeno vprašanje, kdo je odgovoren za vojno

Friedrich Horstmann:

Führer - njegova volja in njegova pot

Mali kolovodja - Kot delavec v Wienu - München - Gefreiter svetovne vojne - Voditelj narodnosocialistične stranke - Kancelar Reicha - Državnik in vojskovodja

Življenje Adolfa Hitlerja obsega hkrati tri znamenite odstavke nemške zgodovine: kot mladenič je v svoji domovini v Ostmarki preživel vznemirjenosti časa pred svetovno vojno z njihovimi številnimi političnimi, kulturnimi in gospodarskimi pojavi zahajajočega veka. V svetovni vojni ga najdemo kot priprostega vojaka v strelskih jarkih in na polju lijakov na Francoskem, dokler se ni v povojnem času sam pokazal v politiki in ustvaril narodno socialistični pokret, da je v letu 1933. s prevzemom oblasti zaključil dobo liberalizma in odprl vrata nove epohe nemške zgodovine.

Nemški razkol

Ko je bil Führer rojen dne 20. aprila 1889. še ni poteklo četrto stoletje, odkar se je bila odločila na bojišču borba med Avstrijo in Prusijo za premoč v Nemčiji.

Med bojnim grmenjem nemško-francoske vojne so bili izklicali pruskega kralja za nemškega cesarja. Ustroj avstro-ogrske monarhije s številnimi zvezami z mnogimi narodi je onemogočil pristop Habsburžanov v nemško zvezo držav, in tako so našli rešitev, ki jo označujemo kot »malonemško«.

Že kot deček je občutil Adolf Hitler ta razkol med svojo domovino in veliko nemško očetnjo, ki ni bil povzročen po krvi, ampak zgolj po dinastičnih vidikih. To in onstran mej so prebivali Nemci, ki so spadali skupaj, in ki bi se morali enkrat — ako naj obdrži zgodovina svoj smisel — združiti v skupni Velikonemški državi. Živ pouk iz zgodovine mu je dal potrebno znanje in sposoben učitelj je zbujal v njem čut, da je doumel zgodovino ne le glede njenega poteka, ampak jo je znal tudi razlagati in rabiti.

Braunau, Leonding in Linz

Führer sam označuje v svoji knjigi »Mein Kampf« (Moj boj) kot pomembno naključje usode, da je bil rojen ravno v mestu Braunau am Inn, kjer so v letih napoleonske vasedbe ustrelili knjigarja Johannesa Palma, ker se je branil izdati pisca spisa »Nemčija v svojem najglobljem ponižanju«. Tako je bil kar potegnjem v boj, ki je imel za cilj ponaroditi Nemce. V tem po žarkih nemškega mučeništva pozlačenemu mestecu ob Innu, bavarskem po krvi, avstrijskem po državi,

so stanovali ob koncu stoletja moji starši; moj oče kot za svoje dolžnosti vnet državni uradnik, mati, izčrpa se v gospodinjstvu in predvsem nam otrokom vdana v večno enaki ljubeči skrbi... Že čez nekaj časa pozneje je oče prišel v Linz in tam končno bil tudi upokojen. V bližini gornje-avstrijskega trga Lambacha si je kupil posestvo in se tako vrnil v krožnem toku dolgega, z delom bogatega življenja zopet k začetku svojih prednikov. V tem času so se pač oblikovali pri meni prvi ideali. Pogosto divjanje na planem, dolga pot do šole in zlasti moje občevanje z izredno korenjaškimi mladiči, ki je mater večših navdajalo z bridko skrbjo, so iz mene napravili vse kaj drugega kakor zapečkarja.

Adolf Hitler je bil 10 let star, ko se je njegova rodbina preselila v Leonding pri Linzu. Ko je bil oče umrl, se je mati s svojimi otroci v letu 1903 preselila v Linz.

„Moral bi študirati“

Oče se je bil iz lastne moči z žilavo pridnostjo povzdignil in povzpel do državnega uradnika. »Ponos samotvorca ga je napotil, da je hotel spraviti tudi svojega sina v enak, po možnosti seveda višji življenjski položaj.« Dečko pa je bil drugačnega mišljenja. Hotel je postati umetni slikar. »Umetni slikar, ne, dokler sem jaz živ, nikoli!« Tega svojega naziranja nista spremenila ne oče ne sin in tako je najprej ostalo pri obojestranskih načrtih dotlej, dokler ni usoda predpisala druge smeri, ki je nihče ni mogel slutiti.

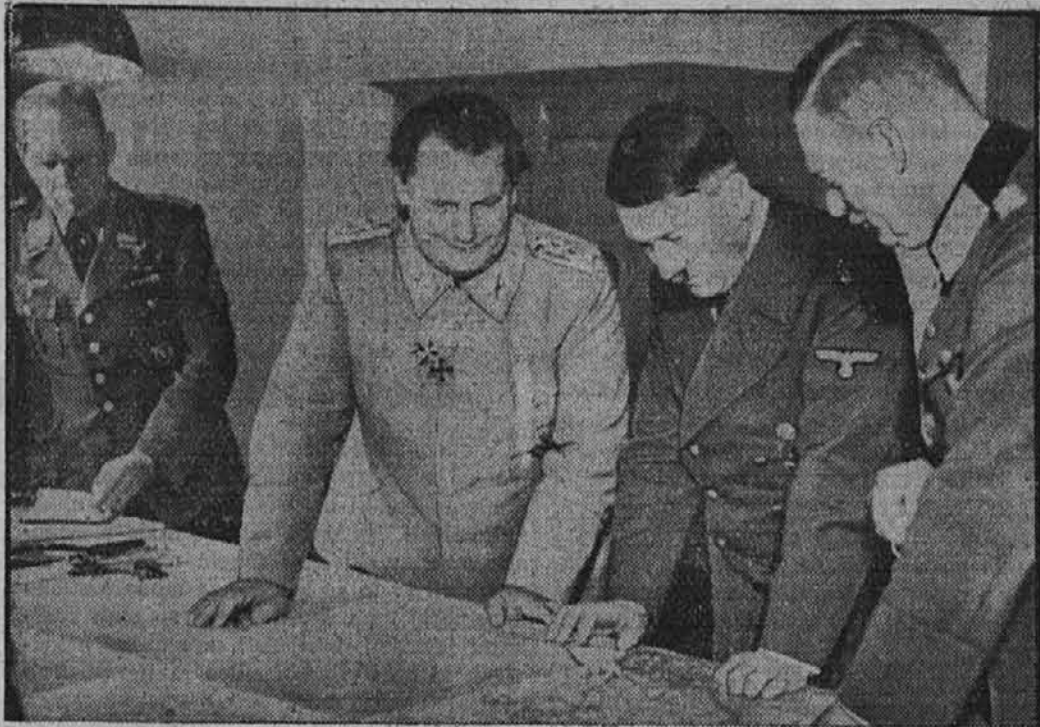
S trinajstim letom starosti je Adolf Hitler izgubil svojega očeta. Mati se je sicer čutila dolžno, da bi svojega dečka pripravljala za uradniško kariero, vendar je neka težka bolezen pripomogla do tega, da se je razbil ta načrt. Šolanje se je moralo za eno leto prekiniti in zdravnik je svetoval materi, naj svojega fanta pozneje na noben način ne da v kakšno pisarno. »Česar sem si tako dolgo na tihem želel, za kar sem se vedno boril, to se je s tem dogodkom naenkrat samo od sebe uresničilo.«

Pa tudi ti načrti so bili izmenada prekrižani, ko je dve leti pozneje umrla mati. 16-letni mladenič je bil prisiljen poprijeti se poklica, da si preskrbi sredstev za golo življenje. »S kovčgom, obleko in perilom v rokah, z neomejno voljo v srcu, sem se takrat peljal v Wien. Nadejal sem se, da bom tudi jaz izšil od usode to, kar je uspelo očetu pred petdesetimi leti; tudi jaz sem hotel postati »nekdo«, seveda — na noben način ne uradnik.«

Leta učenja in trpljenja v Wienu

V Wienu se je pričelo pet let bridke bede; bila so pa to hkrati leta pomembnih političnih spoznanj.

Videlo se je prav kmalu, da je risarski talent prekašal slikarskega, in da je imel posebno nagnjenje do vseh področij arhitekture. Mladi Hitler tudi ni bil sprejet v slikarsko akademijo, ampak na podlagi risb, ki jih je prinesel s seboj, so ga nakazali na stavbarsko šolo akademije. Eksaminatorji pa niso mogli zapopasti, da še doslej ni bil obiskoval niti kakšne stavbarske šole, niti ni bil drugače deležen kakšnega pouka v stavbarstvu. »V nekaj dneh sem sedaj tudi sam vedel, da bom nekoč postal stavbenik.«

Razpoložljiva sredstva pa niso zadostovala, da bi obiskoval predhodno potrebne šole. Vendar je pa tako ostro obrnil pozornost na ta cilj, da se je odločil zlomiti vse odpore. »Kar se mi je takrat zdela trdota usode, to blagrujem danes kot modrost previdnosti. Ker me je vzela boginja stiske v

stisko in se skušal izobraziti po knjigah, obiskoval je opero — čeprav se je moral zadovoljiti tudi s stojščem — in našel razvedrila in odpočitka v stavbarstvu. Führer sam priznava v svoji knjigi »Mein Kampf«, da si je takrat ustvaril temelje znanja, iz katerega še danes črpa in da se mu je takrat izoblikovala svetovna slika in svetovno naziranje, »ki sta graniten temelj mojega točasnega ravnanja.«

Zevajoča socialna nasprotstva v Wienu, v mestu Feakov, so se mu prikazala od najgroznejše strani in spoznaval je vzroke, ki morajo prej ali slej povzročiti pogin. Na eni strani množica visokih častnikov, državnih uradnikov, umetnikov in učenjakov, na drugi brezštevilna množica takih, ki so brez posla in brez strehe. Adolf Hitler je pripadal kmašu k tistim, ki gledajo to sliko iz perspektive onih, ki jih je usoda po vsej priliki izbrala za revščino.

Kot pomožni in dovolj čisto kot priložnostni delavec je spoznal vse učinke ščuvajočega marksizma: kajti marksizem in židovstvo sta bili dve glavni osnovni črti dobe pred svetovno vojno. Hoteli so ga prisiliti, da bi postal član rdečega delavskega društva in mu pretili, da ga vržejo sicer z odra. Moral je skupno stavkati in pretrpeti izprtja in je bil potegnjem kar v sredo »socialnega vprašanja« ter iz tega spoznal, da je židovstvo obvladalo marksizem in da je ta na svoji strani tiral razredni boj do najskrajnejšega razmrcvarenja nemškega naroda. Na narodno in socialno vprašanje je gledal raz drugačnega vidika kot oni »nacionalisti« in »socialisti«, ki nikdar niso mogli najti sestava, na katerem bi si bili lahko podali roke delavci z roko in delavci z glavo.

Svetovna vojna je izbruhnila

V zadnjih letih svojega bivanja v Wienu se je Adolf Hitler udeleževal kot mali slikar in akvarelist. A aprila 1912. leta se mu je izpolnila njegova goreča želja; prišel je v München. Sicer je bil tudi tam njegov zaslužek še vedno pičel, vendar mu je bilo možno, da je nadaljeval svoj zasebni študij, da bi vendar dosegel cilj, ki si ga je bil postavil. »Poleg mojega poklicnega dela je (Nadaljevanje na strani 4.)

svoje naročje in me večkrat hotela zlomiti, je naraščala volja do odpora, in končno je zmagala volja.

Oni dobi se imam zahvaliti, da sem postal trd in da sem lahko trd. In da me je odrgala od puhlosti udobnega življenja, ker je materinega ljubljenečka potegnula iz mehkega perja in mu dala gospo skrb za novo mater, ker je upirajočega se vrgla v svet bede in revščine in mu tako dala spoznati one, za katere bi se pozneje moral boriti.«

Dve veliki narodni nevarnosti

Adolf Hitler je bil prisiljen, da si je moral zaslužiti svoj kruh najprej kot pomožni delavec, potem kot mali slikar. Spoznaval je lakoto. Vendar je premagal to zunanjo

Iz Führerjevega življenja

K našim slikam: Zgoraj na desni: Führer ob zemljevidu v razgovoru z Reichsmarschallom Göringom in Feldmarschallom Keitelom — Zgoraj na levi: Hiša staršev Adolfa Hitlerja v Leondingu pri Linzu. — V sredi: Führer z Hermannom Göringom v Führerjevem glavnem stanu — Spodaj na levi: V stanu leta 1916 († = Adolf Hitler) — Spodaj na desni: Führer si z dvema tovarišema z fronte, Reichsleiterjem Amanom in Ernstom Schmiedom, ogleda stan iz leta 1916.

Bilder Archiv (2) Presse Hoffmann (3) Klischee NS.-Gauverlag (4).

tudi tukaj za mene imel največ privlačnosti študij političnih dnevnih dogodkov, med temi zlasti zunanje-političnih dogajanj.

Nato je izbruhnila vojna, ki je prinesla najodločilnejša leta njegovega življenja.

Adolf Hitler se je takoj prostovoljno javil k rezervnemu pešpuku 16 (polku List), s katerim je dne 10. oktobra 1914. odrazil na bojišče.

Führer se je boril v Flandernu, na Mar-ni in na Sommi kot navadni mušketir — pozneje je postal Grefreiter — doživel je pozicijsko vojno, ležal je sam v blatu in moral pretrpeti vsa pomanjkanja, kakor so to storili milijoni njegovih tovarišev. Občutil je pa tudi na lastnem telesu pogreške, ki jih je napravilo vodstvo, in ki so ne le otežkočevali življenje priprostih vojakov, ampak so tisoče stali življeje. Vtem ko se je vojak tam zunaj na fronti še vsak dan upiral premoči sovražnikov in orožij, pa vlada ni podvzela ničesar, da bi nastopila proti razkrajajočemu počenjanju židovstva v domovini. Stavke municijskih delavcev so povzročile, da je postalo tesno za municijo, kar je ne samo preprečilo napad fronte, ampak vrh tega še znatno otežkočilo obrambo. Iz teh pogreškov takratnega vojskinega vodstva se je Führer učil, da danes vojaku na fronti da vse, kar potrebuje za napad in, kakor sedaj pozimi, za obrambo.

Kot eden izmed prvih od polka je bil Adolf Hitler odlikovan z železnim križem. Dne 7. oktobra 1916. je bil ranjen v bitki ob Sommi pri Le Barque, kjer mu je drobec granate raztrgal desno stegno. Komaj pa je bil odpuščen iz lazareta v Beelitzu in der Mark, že je spomlad 1917. vložil prošnjo na svoj polk: »Pred dvema dnevnoma sem bil izpuščen iz lazareta, pokorno prosim, da me takoj vpokličete, rad bi zopet prišel k polku. Nočem ostati v Münchenu, ako so moji tovariši pred sovražnikom.«

Po drugih odlikovanjih in polkovi pohvali je dne 4. avgusta 1918. leta prejel železni križ I. razreda za posebno hrabrost v boju za predmostje pri Montdidieru. Predlog polkovnega poveljnika pravi:

»Hitler je od vsega začetka pri polku in se je sijajno obnesel v vseh bitkah, ki se jih je bil udeležil. Kot peš sel je bil tako v pozicijski kakor premični vojni vzor hladnokrvnosti in poguma ter vedno prostovoljno pripravljen v najtežavnejših položajih ob največji smrtni nevarnosti spraviti poročila skozi. Ko so bile v težavnih borbenih položajih porušene vse zveze, je šla Hitlerjevemu neugnanemu in požrtvovalnemu delovanju hvala, da so mogla kljub vsem težavam prodreti važna poročila... Smatram, da Hitler popolnoma zasluži odlikovanje z železnim križem I. razreda.«

Dne 14. oktobra ga doleti najtežje ranjenje. V bitki pri Ypernu zaide Hitler v bobneči ogenj, pri katerem so Angleži prvič uporabljali plin rumenega križa. Toliko da je izročil svoje zadnje poročilo, že ga je

popadla mučna pekoča bolečina in oslepljenega so ga morali prepeljati v lazaret.

Pričetek političnega boja

Adolf Hitler je ležal v lazaretu v Pasewalku in tam zvedel kot vojni slepec, da se je urešnilo že dolgo preteče izdajstvo države od strani židov in marksistov. Kot frontni vojak je občutil to sramoto tem težje, ko on in njegovi tovariši navzlic vsej stiski nikdar niso mislili na to, da bi kapitulirali pred sovražnikom, in to še na tako nevreden način. V teh urah narodne nesreče se je pa Gefreiter iz svetovne vojne začel zavedati svojega pozvanja. »Sledili so grozni dnevi in še hujše noči — vedel sem, da je vse izgubljeno. Zaupati v sovražnikovo milost — to opravijo kvečjemu norci ali — lažnivci in zločinci. V teh nočeh je naraščalo moje sovraštvo, sovraštvo proti povzročiteljem tega dejanja.«

Boj nepoznanega vojaka

V onem času so rasle stranke kakor gobe. Vse so imele svoj »program«, nobena pa ni imela moza, ki bi pripomogel do tega, da se uresniči. Na eni strani so stale meščanske stranke, ki niso mogle najti poti do novih ciljev in so sanjale za monarhistično miselnostjo, na drugi strani so stali radikalni levičarji, marksisti, komunisti, neodvisni, ki so obvladali ulice in brezobzirno uveljavili svojo moč.

Bojevatni se ni bilo s strankami kot takimi, ampak z njihovimi vodilnimi idejami, ako so sploh razpolagali s takimi. Marksizem je bil izrodek židovstva, njegovi »voditelji« so bili židje, ravno tako, kakor ustanovitelji. Rešitve iz tega kaosa, ki je nemški narod vanj zabredel vsled lastne revolucije in vsled versajske mirovne pogodbe, ni mogel prinesiti razredni boj, boj Nemcev med sabo, niti ni mogla biti parola izključitev delavca, kakor so to hoteli meščani. Da se nemški narod zopet osvobodi bede, je bilo treba ustvariti podlago, na kateri sta se mogla najti delavec in učenjak. Nacionalizem in socializem je bilo torej

Führer in kancelar Reicha

Borba za oblast je v l. 1932 priklopila do vrhunca. V aprilu se je vršila volitev državnega predsednika. Iz nje je Adolf Hitler izšel, če že ne kot dejanski, vendar kot moralni zmagovalc: več kot 13 milijonov Nemcev se je bilo izreklo za njega. Tri leta prej je bil Adolf Hitler le voditelj razmeroma majhne stranke, sedaj je pa postal voditelj milijonov in milijonov Nemcev. Iz volitev julija 1932. leta so izšli narodni socialisti kot najmočnejša stranka in so ostali to tudi pri prihodnji volitvi, dokler se ni sivi generalfeldmarschal odločil, da je pri-

V naslednjih dneh sem se pa tudi zavedel svoje usode. Moral sem se sedaj smejeti, misleč na svojo lastno bodočnost, ki me je še malo časa prej tako močno skrbelo. Mar ni bilo smešno, da bi na taknem temelju hotel zidati hiše? Naposled mi je postalo tudi jasno, da se je vendar zgodilo le to, česar sem se že tolikokrat bal, česar pa le po svojih čustvih nikdar nisem mogel verjeti.

Cesar Wilhelm II. je bil kot prvi nemški cesar prožil roko, da se spravi z voditelji marksizma, ne da bi slutil, da ti lopovi nimajo nobene časti. V tem ko so cesarjevo roko še držali v svoji, so z drugo roko že iskali bodalo.

Z židi ni nobenega paktiranja, ampak samo trdi ali — ali.

Jaz pa sem se odločil, da postanem politik.«

Treba združiti v eno tezo, kakor je to Führer pozneje tudi izrazil v imenu svojega pokreta.

Karawanken-Bote je v zadnjih tednih v raznih nadaljevanjih opisal boj narodnega socializma za oblast, zato si danes lahko prihranimo, da bi ponavljali poedine etape boja do prevzema oblasti v letu 1933.

»Iz nemške delavske stranke, ki ji je bil Adolf Hitler pristopil kot član št. 7, se je v letih najtršega boja razvil milijonski pokret, ki se je od objave programa, dne 24. februarja 1920 (glej št. 16 Karawanken-Bote z dne 25. februarja 1942) imenoval »Narodnosocialistična nemška delavska stranka«. Niti teror marksističnih nasprotnikov, niti številne prepovedi vlad niso mogle zadržati znamenitega pohoda narodnih socialistov. Führer in z njimi veliko število zvestih, na čelu jim današnji Reichsmarschal velikonemške države Hermann Göring, so tvegali življenje in imetje, da osvobodijo Nemčijo versajskih vezi in otmejo nemški narod iz zank židovstva. Bilo je zmag in reakcij, toda nikdar ni Führer omahoval v svoji odločbi, da povrne nemškemu narodu mir, delo in kruh.«

šla ura, pozvati voditelja narodnosocialistične stranke za državnega kancelarja.

30. januar 1933 je torej najpomembnejši dan zgodovine nemškega naroda v preteklih 10. letih in — tako smemo trditi oziraje se nazaj — v preteklih stoletjih.

Voditelj stranke postane Führer Reicha

S tem dnevom se začne strma pot Reicha navzgor, ki mu nikjer ni primere. Ko je Führer prevzel moč v državi, so šteli v Nemčiji množico nad 7 milijonov brezposel- (Nadaljevanje na strani 5.)

kaj, siv in raztrgan, v odprtem vojaškem suknjiču, se mi smehlja. Kamerad, pravi čisto nemotivirano.

Tako mi je pri srecu, da bi najrajši planil kvišku in zavpil: »Saj smo vsi tovariši. Moramo se združiti.«

Komaj se premagujem.

Grem, ne, potiskajo me, vse do tribune. Tu dolgo stojim in zrem temu nemu v obličje.

To ni nikak govornik, to je prerok!«

leta živel v meni, se tukaj utelesi in zadobi prijemljive oblike.

Razodetje! Razodetje!

Sredi me razvalinami stoji nekdo in dviga zastavo.

Nenadoma ne sedijo okrog mene nič več tuji ljudje. To so vendar vsi bratje. Ta tunjahn gledam vse to.

Nemška setev / Napisal Wolfgang Jünemann

Kakor silna pesem usode bo zvenel prvi svetovni požar našega stoletja skozi tisočletja, starodavna pravljica, ko se je en samcat narod zoperstavljal vsemu svetu. Od Soče do Donaumonta, od Krasa do Kemela so plapolala ognjena znamenja nemške svobode — Col di Lana in Toter Mann, Oberschlesien in Kärnten — večne priče nemškega junaštva.

Odšel je Kärntner Schützenregiment Nr. 8 v začetku svetovne vojne ven v boj. Z godbo je odkorakal na kolodvor v Klagenfurtu, rute so plapolale, bleščeče oči so jokale, potem so stopale žene z dvignjeno glavo in s skrbjo v srecu, tiho nazaj v domača mesta in vasi. Vlak pa je vozil 2436 častnikov, podčastnikov in moštva ropotaje in puhaje v hrumečo, drgetajočo daljavo noči — dolge, dolge noči.

In ko se je končno dozdevno pričelo dani in ko se je hotel prvi žarek blede in sivo razprostrti skozi meglo in soparo, plamen in dim in neskončne tožbe nad razcefrano, oskrunjeno deželo, ki je bila ven-

Führer govori:

Nevzdržno je, da bi naj bilo življenje sto in sto milijonov ljudi najvišje kulturne vrednosti in najbolj vztrajne pridnosti na veke odvisno od volje majhnega, resnično zločinskega občestva judovsko-kapitalističnih svetovnih zarotnikov in od po njih posiljenega javnega mnenja nekaterih edino po tem proti Evropi usmerjenih narodov in držav.

*

Naš pokret je najčudovitejši primer najvišje discipline, zvestobe brez primera, edinstvenega tovarštva. Ako si ohrani to podlago, se bo naša država obdržala vse do poznih časov.

*

Mi vemo, da sta najvišji nacionalizem in najvišji socializem isto: sta najvišja služba narodu, najvišja vdanost narodu, najvišja borba za narod, ne za kak stan in ne za kak razred.

*

Generacije so bile v zgodovini pozabljene, naša generacija ne bo nikoli prešla iz spomina Nemcev.

*

Mož je samo tisti, ki se brani, in narod je samo ta, ki je pripravljen, ako potrebno, kot narod stopiti na bojišče. To ni militarizem, temveč samoohrana.

*

Cim bolj dokazujemo svetu, da nas nobena moč in nobena sila ne zmoreta gospodarsko zlomiti, tem prej se bo pri uvidevnem delu ostalih narodov vrnilo spoznanje, da je bolj smotno, skupno delati na ponovnem podvigu gospodarskega življenja narodov, kakor se pa med seboj vojevati.

*

Ako bi le voditelji in vladarji hoteli mir, narodi si še nikoli niso želeli vojne!

*

Kot narodni socialisti vidimo v naši zastavi naš program. V rdečem vidimo socialno zamisel pokreta, v belini nacionalno, in v kljukastem križu misijo borbe za arijskega človeka.

*

Lahko kažem na to, da v mojem boju nikoli nisem storil kakega dejanja, o katerem ne bi bil prepričan, da bo v korist nemškega naroda. Kajti odkar stojim v političnem boju, me zapovedujoče obvladuje, tako mi Bog pomaga, samo ena misel: Nemčija!

*

Neznani borec

Dr. J. Goebbels: Moje prvo srečanje s Führerjem

... Sedim v neki dvorani, v kateri še nisem bil. Sredi ljudi, ki so mi tuji. Revni, shujšani ljudje, delavci, vojaki, častniki, študentje. To je nemški narod po vojni. Vidj se stare, raztrgane uniforme, na vojaških suknjah, umazano in razcefrano, žalujejo znaki velike vojne. Skoraj kakor v sanjah gledam vse to.

Komaj opazim, kako nenadoma eden stoji zgoraj in prične govoriti. Najprej zatikaje in plašno, kakor da bi iskal besede za stvar, ki so prevelike, nego da bi jih stlačili v tesne oblike. Zdajci se nenadoma prične razvijati tok govora. Zajame me, prislubnem. Ta tam gori pa pride v tempo. Kot kakšna luč se sveti nad njim!

Čast? Delo? Zastava? Kaj slišim? Mar še biva to v tem narodu, od katerega je Bog odtegnil svojo varujočo roko?

Ljudje pričnejo žareti. Na raztrganih, sivih obrazih zasvetlikajo žarki upanja. Tam nekdo vstane in dvigne svojo skrčeno pest. Temu zraven postane sivi ovratnik pretesen. Pot mu stopi na čelo; z rokavom ga obriše.

Na drugem mestu levo od mene sedi neki stari častnik in joka kakor kak otrok. Meni postaja vroče in mrzlo.

Ne vem, kaj se z mano dogaja. Nenadoma imam občutek, kot da bi slišal grmenje topov. Kakor skozi meglo vidim zdajci, kako nenadoma vstane nekaj vojakov in vpijejo hurra. Nihče se za to ne zmeni.

Oni tam zgoraj govori. Vall kvader za kvaderom v stolnico bodočnosti. Kar je že

no tu in tam, potem silno klilo iz zemlje, k novemu cvetu in žaru in k novemu sreče polnu življenju.

Ta eden je šel in trosil setev — setev svojih tovarišev. In spomlad in poletje sta prišla. Setev je krasno klila in bilka ob bilki je stala z napetimi zrni.

Ko je ta eden to videl, se je smehljal. Potem se je tiho zgrudil — poslednji iz regimenta. V vsej deželi so zvonili zvonovi — toda to niso bili žalni zvonovi!

Kajti zopet se je dvignila usoda in zahtevala žetev — žetev vere — žrtev življenja — zaradi bodočnosti — za ženo in dete. — —

Ponovno je vzplamenel svetovni požar, čigar žerjavica je trajno tlela pod pepelom sile in obupa — še višje se je vzpel plamen in goltaje in uničujoče objel vso zemeljsko oblo.

In zopet je odmeval vojaški korak, in zopet je odšel neki regiment. Bili so to isti trdi obrazi, to je bil isti odločni pogum mož — iste žene so molče stopale nazaj na svoje delo — isti otroci so sledili vaku s bleščečimi, svetlimi očmi. — In vendar je bilo drugače. Nad vsem je stala gotovost: nobeden se ne bo vrnil z zlomljenim srcem — v opustošeno, umrlo deželo — ne, najsi se vrne iz Narvika ali Moskve, najsi iz afriških puščav ali od atlantske obale, ne vrne se v morečo tišino smrti — vrne se v rožni vrt cvetoče domovine, vrne se v svoj narod, ki je dozorel v tej poslednji, najsilnejši borbi krvi.

In pograbi plug — k novi setvi in novi žetvi — slati žetvi miru.

Dr. Karl Padnek:

Führer in Kärnten

„Kärnten mi je pripravila že veliko veselja“

Naš rod lahko samo sluti veličino Führerja. Zgodovinarjem bodočih stoletij bo pridržano, da presodijo njegov edinstveni pomen za naš narod in vse druge narode sveta. Zato nas bodo tudi bodoče generacije zavidale za srečo, da smo bili vrstniki in sobojniki tega moža, ki je z državo Nemcev dal svetu nov red. To znanje navdaja nas sodobne Nemce s ponosom, ki je tem večji, čimbolj je usoda privoščila poedinemu nemškemu človeku, da je živel in delal v ožjem področju Adolfa Hitlerja.

To velja v isti meri za poedinega Nemca kakor za nemška mesta, dežele, plemena, katerih mnogoličnost je Adolf Hitler oblikoval v nemški narod. Oberdonau, Führerjeva rojstna dežela, mesto Wien, v katerem je Adolf Hitler pridobil prva osnovna politična spoznanja svojega svetovnega naziranja, München, kjer je njegov pokret prišel z borbo za Nemčijo, lahko z največjim ponosom kažejo na povezanost Führerja z njimi. Pa tudi Kärnten je nemška dežela,

Czeitschner, udeležilo tako zvanega meddržavnega prvega strankinega zborovanja v Salzburgu. Ko se je potem dne 9. novembra 1923. leta zrušil prvi Führerjev poskus, da bi spremenil usodo Nemčije, ko je pokret imel svoje prve mučenike in je Führer z velikim številom svojih bojevnikov bival kot ujetnik na trdnjavi Landsberg, takrat so narodni socialisti v Kärntnu najživahnejše sočustvovali z njegovo usodo. Tako so v letu 1924. narodni socialisti iz Feldkirchna oskrbovali ujetnike v Landsbergu z darovi. Iz pisma, ki ga je dne 13. februarja 1924. pisal Führerjev sojetnik Adolf Müller nekemu prebivalcu v Feldkirchnu, je posneti, kako zelo so se »Landsbergerji« veselili zaradi teh znakov povezanosti. Nekateri izmed onih, ki so ostali zvesti Adolfu Hitlerju, in ki so mogli uiti sistemovemu prijemu, so našli zatišje in požrtvovalne pomočnike v Kärntnu. Tako so bili takrat v naši deželi sedanji državni tajnik Hermann Esser, Führerjev osebni pribočnik //Gruppenführer Julius Schaub in glavni urednik Berthold. Oberstleutnant Kriebel, sobojevnik Adolfa Hitlerja, se je mudil na gradu Hirschenau v okrožju Völkermarkt, in legenda pripoveduje, da je Adolf Hitler, ko so ga izpustili iz Landsberga, obiskal svojega strankinega druga Kriebela v Hirschenauu.

Tovariši iz Kärntna v borbenih letih

Leta 1925. je Adolf Hitler pričel ponovno izgradnjo narodno-socialistične delavske stranke. Kakor znano, so takrat pokret najprej zamolčali, nato obrekovali in nazadnje terorizirali. Golde blata so takrat izlili na mlado stranko in njenega voditelja. List v tej za naše nasprotnike tako neslavni zgodovini je tudi tiskovna pravda iz leta 1931. v Klagenfurtu, pri kateri je bil Führer po uradnem sodišču v Münchenu zaslišan kot priča. Pismo, ki ga je takrat Adolf Hitler naslovil na okrajno sodišče v Klagenfurt, spada danes med najponosnejše dokaze osebne Führerjeve povezanosti z našo deželo.

In potem so prišla leta, ko je bil pokret v Avstriji prepovedan, poskus upora v juliju 1934, o katerem je Führer, ko je dne 5. aprila 1938. leta prvič obiskal Klagenfurt, dejal: »Ta dežela je bila prizorišče najbolj ogorčenih bojev sistema proti narodu. Lahko mi verjamete, veliko sem takrat trpel pomagati pa nisem mogel. Toda

Führer v krogu deklet

o priliki svojega obiska deželnega mesta Klagenfurt.

Bild: Gauarchiv, Klischee NS.-Gauverlag.

takrat sem storil prisego. In če v ohih dnevih te prisega tudi nisem mogel izpolniti, sem vendar bil uverjen, da bo enkrat prišla ura, ko jo bom mogel izpolniti. Ta ura je sedaj prišla. In jaz sem izpolnil prisego.«

Ni bil noben slučaj, da sta bila Kärntnerja dr. Friedl Rainer in Odilo Globocnik prva avstrijska narodna socialisti, ki jih je Führer po julijski vstaji leta 1934. sprejel v Obersalzbergu ter jima dal navodila. In zopet je bil Kärntner, naš Gauleiter Hubert Klausner, oni mož, ki je kot vodja narodnih socialistov dne 13. marca 1938 v uri, ko se je porodila Velikonemška država, lahko objavil združitev Avstrije z nemško državo. Klausnerjeva zgodnja smrt je Führerja tako globoko zadela, da ni opustil osebno se posloviti od pokojnega v veliki dvorani grbov deželne hiše v Klagenfurtu.

Pa tudi v sedanjem boju za usodo našega naroda, ve Führer ceniti svoje Kärntnerje. Ako je imenoval vojni pohod na Norveško najsmelejše podjetje nemške vojne zgodovine in v tej zvezi označil generala Dietla kot norveškega junaka, si je bil v svesti, da so v Narviku po večini stali planinski lovec iz Kärntna. Isrekel je s tem našim vojakom najvišjo pohvalo.

»Bil sem v skrbeh za Klagenfurt«

Adolf Hitler pa tudi ceni in ljubi našo domovino in je to svoje čustvo že ponovno izrazil v besedah. »Kärnten mi je pripravilo že veliko veselja«, je rekel novembra 1940. leta v Berlinu, ko je prvič podelil vojne zaslužne križce nemškim delavcem.

Isto čustvo spoštovanja in ljubezni govori tudi iz njegovih besed, ko je dne 27. aprila 1941. po zmagovitem koncu balkanskega vojnega pohoda tretjič obiskal Kärnten: »Odkrito priznam, da sem bil v skrbeh za Klagenfurt, ker nam je jugoslovanska izdaja prišla preveč nenadoma.«

Kako zelo je Führer navezal svoje srce na Kärnten, lahko presodi le tisti, ki lahko pazljivo poslušajo pripovedovanje našega Gauleiterja o njegovih pogovorih s Führerjem o Kärntnu in njegovi bodočnosti.

Führerjev učitelj zgodovine je bil Kärntner

Toda ne samo to, da Führer ve, da so Kärntnerji njegovi najzvestejši, je vzrok tesne povezanosti med njim in našo deže-

lo. Vzrok je še veliko globlji. Njegov »Boje nam to pojasnjuje. Tu je ovekovečeno, kakšen pomen pripisuje Adolf Hitler zgodovini ne le kot taki, ampak tudi kot učne-

Führer na vožnji po Klagenfurtu

Bild: Moschner, Klischee NS.-Gauverlag.

ma predmetu in učitelju zgodovine. V svoji knjigi je rekel, da je bil njegov učitelj zgodovine odločilen za njegovo celo poznejše življenje. »Ta učitelj mi je napravil zgodovino za moj najljubši predmet. Seveda sem, česar on gotovo ni hotel, že tudi takrat postal mladi revolucionar.« Postal je klicar narodno-socialistične revolucije, s tem zedinitelj nemškega naroda in novi urejevalelj sveta! Ta Führerjev učitelj pa je Kärntner, profesor dr. Leopold Pötsch, ki je rojen v St. Andrä v Lavanttalu in ki tam tudi preživlja večer svojega življenja.

Temu Kärntnu je Führer podelil poseben nalog na jugu države. Ta nalog bo dežela Kärnten izpolnila in se s tem izkazala vredno Führerja in Reicha. »Führerjeva volja je,« tako pravi Gauleiter dr. Rainer, »da dobi vse, kar se v Kärntnu zgodi, državni format.« Pri tej izgradnji hočemo mi Kärntnerji zvesto pomagati našemu Gauleiterju, pred vsem pa s fanatično voljo storiti vse, kar pomore Führerja do zmage nad našimi sovražniki. To obljubo Bajemo mi Kärntnerji danes na Führerjev tojstni dan.

V Spittal an der Drau

pozdravljajo otroci Führerja s cvetličnim šopkom.

Bild: Gauarchiv, Klischee NS.-Gauverlag.

ki je tako v svoji celoti, kakor po poedinih Kärntnerjih prispevala svoj delež k Führerjevemu delu od prvih časov narodno-socialističnega boja do nedavne sedanjosti. Führerju je to znano, on pa tudi ve, kako močno se čuti Kärntner povezanega ne le z njegovim svetovnim naziranjem in pokretom, ampak tudi z njim osebno.

Kärntnerji ublažujejo jetništvo v trdnjavi

Ta osebna povezanost sega v prve začetke pokreta. Že v letu 1920. stopajo Kärntnerji v osebne stike s Führerjem. Takrat se je odposlanstvo narodnih socialistov iz Kärntna, med katerimi se je nahajala tudi mati prvega Gauleiterja v Kärntnu Hugona Herzoga, in ki ga je vodil pokojni Parteigenosse Hans Scherlauer ter sedanji vodja krajevne skupine in župan v Veldenu Moritz

Führer v Klagenfurtu

Radosni sprejem Führerja ko prišče 4. aprila 1938. Klagenfurt

Bild: Gauarchiv, Klischee NS.-Gauverlag.

nih, k temu je prišlo še 8 milijonov kratkotrajnih delavcev. Oni, ki so imeli delo, so imeli večinoma tak zaslužek, da denar še za najnujnejše ni zadostoval. Občine so bile zadolžene, kmetstvo je bilo na robu propada, tisoči nemških kmetov, ki so skozi stoletja bili na svojih kmetijah, so morali zapustiti lastno grudo, ker jih je bil žid upropastil z oderuškimi obrestnimi posli. Mladina, ki je bila odpuščena iz šole, je stala na cesti, ker za njo ni bilo nobenega učnega mesta. Nemčija se je nahajala v

kaosu, v katerem sta vladala lakota in stiska.

Vprašanje je bilo le, ali naj bo vladanje v Nemčiji narodno-socialistično ali boljševiško. V zadnjem hipu so mogli še enkrat rešiti Nemčijo pred rdečo strahovlado. Führer je z vso silo preokrenil državno krmilo. Nemški narod si je oddahnil. Zadržal je zopet zaupanje v sebe in je bil pripravljen pod vodstvom velikega moža zastaviti vse sile za novo Nemčijo, za katero je treba doprinesti vsako žrtev.

Nemški čudež

Dne 21. marca 1933. leta se je sestal nemški državni zbor, pred njim je podal Adolf Hitler svojo prvo vladino izjavo:

»Hočemo«, tako je vzdiknil, »vzpostaviti edinost duha in volje nemškega naroda, varovati našo narodnost in dati ji moči, negovati sporočeno nam zgodovino in kulturo našega naroda, ustvariti močno vladu, ki bo naš narod spravila zopet do ugleda, izgraditi pravo skupnost iz vseh nemških plemen, stanov, poklicev in dosedanjih razredov. Iz kmetov, meščanov in delavcev mora zopet nastati en nemški narod. Ta naj za večne čase hrani našo vero in našo kulturo, našo čast in našo svobodo.«

Izgraditev se je začela. Führer si je bil izgovoril štiri leta. V tem času je hotel odpraviti brezposelnost, ustvariti zdrave politične in socialne razmere, ki bi nemškemu narodu vrnilo zopet spoštovanje sveta.

Pa ni trajalo niti tako dolgo in že je bil izpolnjen program, nova štiriletka je bila določena, in pod vodstvom najboljšega moža poleg Adolfa Hitlerja, Hermanna Göring, izvršena. Ako so bili osvajaajoči že notranje politični uspehi narodno-socialistične vlade, pa je zunanja politika zopet dokazala, da Führerjevemu geniju ni nič nemogoče. Stalni poskusi postopati z Nemčijo pri zasedanjih ženevske lige, kot državo tretje vrste in ji napram drugim narodom odreči vsako enakopravnost, so dovedli do tega, da je Nemčija izstopila iz zveze narodov. Z zakonom dne 16. marca 1935. je bila nemškemu narodu vrnjena svoboda oborožitve, ki so mu jo vzeli v Versaillesu z obljubo drugih držav, da bodo tudi one s svoje strani izvršile razorožitev in s tem onemogočile vojno... Dne 13. januarja 1935. se je po petnajstletnem tujem gospodstvu Francosov Saarska kotlina zopet izrekla za Reich, navzlic vsem obljubam nasprotnikov in kljub vsemu francoskemu terorju. Leto pozneje, dne 7. marca 1936., so nemške čete korakale zopet preko nemških mostov Rheina, ki se je do takrat nahajal v demilitarizirani, 50 km široki coni in katero ni smel prestopiti noben uniformiran nemški vojak.

Poleg vojaško-politične izgraditve je FÜ Führer pričel izboljševati podlago odnošajev med Nemčijo in drugimi državami ter potom pogajanj poskušal pridobiti vladu, da ustrezno upravičenim nemškim zahtevam politične in gospodarske prirode. Razumevanje je pa pri tem našel samo pri eni državi: pri Italiji, ki je po istovrstni revoluciji tudi idejno stala na strani Nemčije. Pozneje so se pridružile Japonska,

Ogrska in druge države, ki so se lotile naloge, boriti se v svojih državah proti komunizmu kot izroduku židovstva in izdati

**MOJA VOLJA, TO MORA BITI IZPOVED NAS VSEH,
JE VAŠA VERA! MOJA VERA JE MENI, PRAV KAKOR
VAM, VSE NA TEM SVETU! NAJVIŠJE PA, KAR MI JE
BOG DAL NA TEM SVETU, JE MOJ NAROD! V NJEM
POČIVA MOJA VERA, NJEMU SLUŽIM S SVOJO VOLJO,
IN NJEMU DAM SVOJE ŽIVLJENJE / ADOLF HITLER**

skupne ukrepe, da se njihovim narodom pripomore do zdravega narodnega življa.

Izgraditev — pa ne vojna

Ako je ta vojna v kateri se danes nahajamo, vendar izbruhnila, se je to zgodilo proti Führerjevi volji, ker on ni hotel vojne in ker bi bil svoj čas nujno še izkoristil za to, da bi dovršil socialne načrte. Po njegovih lastnih besedah je bila njegova volja napraviti iz Nemčije prvo socialno državo na svetu. Temu načrtu se Führer še tudi danes ni odrekel in pridobitve na vzhodu ter vrnitev kolonij bodo to nalogo še olajšale.

Ko se je Ostmarka združila z nemško državo in se je tako izpolnil sen, ki je navdajal že srce mladega Hitlerja, ko je sedel na šolski klopi, so naši nasprotniki kazali že svojo odločnost, da bodo proti vsaki pra-

vični rešitvi nemških problemov postavili svoj »nes«. Pri osvoboditvi sudetskih Nemcev od češke države sta morala Chamberlain in Daladier ostati za enkrat gledalca, ne da bi izpregovorilo orožje. Bilo je, kakor sta pozneje sama klinično priznala, za nje takrat prezgodaj, in njuna oborožitev še takrat ni bila zaključena. Spor s Poljsko za Danzig in vprašanje koridora sta dala zaželjeni povod, napovedati vojno Nemčiji, da bi jo uničila.

Führer je osebno prevzel vodstvo nemške oborožene sile in se izkazal, ter se izkaže še danes kot genialni vojskovodja, ki kot državnik in vojak preudarja, kar je potrebno, in stori to, kar zahteva čas.

Ura zmage bo bila

Mi Nemci — in danes lahko že rečemo, z našimi vsi trezno misleči ljudje — ne dvomimo niti trenutek o zmagi nad našimi sovražniki na vsem svetu. Ne vemo, kako dolgo bo še trajalo, da bodo zvonovi v vaseh in mestih oznanjali konec vojne in zmago nemških orožij. Vemo le to, da se Führer ne bo bojeval niti en dan dalje, nego

je potrebno, kakor tudi, da ne žrtvuje nobenega nemškega vojaka, ako ni žrtev neobhodno potrebna. Ljubezen nemških vojakov do Führerja, ki se zrcali iz slik in pisem, zaupanje, ki ga imajo do svojega Führerja vsi Nemci na fronti in v domovini — vse to je vsak dan opravičeno po njem samem.

Kar danes v dejanjih doživljamo, bo nekoč zgodovina. Ni naša naloga, da bi vrednotili, ampak da poročamo. Sodbo prepustimo zgodovini in onim možem, ki bodo v to poklicani. Toda v vsakem spoštovanju je hkrati tudi vrednotenje, ki ga izreka srce. In srce naroda se še nikoli ni varalo.

Führerjeva pot kaže tudi hkrati njegovo voljo, ki je postala naša vera in za katero hočemo nastopiti v vsakem trenutku.

Resnična lepota

Napisal Will Vesper

Bila je revna deklica, služkinja v bogati hiši, ki je v vojni izgubila svojega ljubega, ki ga je zelo ljubila. Ko je doznala, da je v bitki padel in se nikoli več ne bo vrnil, bi bila najraje umrla od boli in pretočila je dosti solza. Ker pa je bila le uboga dekla, ni mogla dolgo tiho sedeti in objokovati svojo žalost, temveč je morala ves dan od zore do mraka pridno delati. Toda, kjer koli je bila in kar koli je delala, svoje boli ni mogla pozabiti. Videlo se je na njenem obrazu in vseh njenih kretnjah, kako je bila žalostna. Tako je bila napolnjena po žalovanju, da tega sploh ni mogla prikriti, čeprav bi ga rada prikrila. Vsi, ki so jo videli, so sočustvovali z njo in rekli: »Kako lepa je v svoji žalosti, čeprav sicer ni zala! Res ganljivo jo je tako gledati v njeni žalosti!« In vsi so bili prijazni z njo in so jo prijazno pozdravljali, če so jo srečali.

V isti hiši je bila tudi neka hčerka, prav zala, toda nečimurna deklica. Ta je slišala, kako so ljudje rekali o dekli: »Kako je lepa v svoji žalosti!« in mislila: »Dosedaj sem vedno mislila, da se mora k lepoti napraviti vesel obraz, in tako sem delala vedno vesele izraze, čeprav mi ni bilo dostikrat tako prijetno pri srcu. Če pa žalost stori lepim, tedaj hočem imeti tako žalostno podobo, kot le katera.« Torej je nagrbnčila čelo, napravila bridkosten izraz in žalostne gibe in šla tako po cesti.

Ljudje so se najprej nekaj časa čudili, potem pa smejali in rekli: »Kaj se pa ta pači? Ima podobo stare uharice, ali pa stare mačke, kadar grmi.« Ko je to deklica slišala, je postala čisto besna in se je pritožila svojem očetu, kako nepravilni so postali ljudje: »Nad mano se smejejo, če žalostno gledam, a o dekli pravijo, kako da je lepa. In konica mojega nosu je prav zares lepša kakor njen celi obraz.«

»In vendar imajo ljudje tokrat prav,« je rekel oče, »četudi ne moremo dostikrat reči, da imajo ljudje prav. In ti bi rajši v tvojo korist malo razmišljevala o tem, kar se ti je pripetilo, potem bi opazila, da lepota prihaja edino le iz srca, ne pa od zunanjih potez. Srčna lepota je tako silna, da celo žalostni in grdi obraz olepša. Toda tam, kjer ni srce pri stvari, temveč ničemurnost tu ne pomagajo niti žalostne niti vesele gube na čelu. Veselje in žalost se ne dasta potvarjati, temveč ju moramo imeti v srcu. Kar ima kdo pošteno v srcu, to sveti tudi z njegovega čela s tako silo, da morajo celo ljudje reči: Kako je lep! Toda večina ljudi nima razen ničemurnosti ničesar drugega v svojem srcu. Radi tega je tudi resnična lepota tako redka ptica.«

Iz te zgodbe se lahko tudi naučimo, da imajo večasih najbolj pametni očetje najnespametnejše hčerke.

Pet novih evropskih veljav

Število evropskih veljav se je sedaj pomnožilo za eno novo veljavo. Na tak način je od leta 1939. kot posledica evropskih prevratnih dogodkov nastalo pet novih veljav. V isti izmeri so stare veljave ali popolnoma izgubile ali so bile odrinjene na manjše območje.

Začetek je bil storjen s slovaško krono

Slovaška je pričela. Ko je Slovaška postala neodvisna država, s' je v aprilu 1939. v slovaški narodni banki ustvarila posebno banko za izdajo bankovcev. Ta je bila ustanovljena v pravni obliki delniške družbe. Njeno glavno je nabralo gospodarstvo države. Namesto češke krone (Kč) je stopila slovaška krona (Ks). To edinico veljave so obdržali, da so olajšali prehod. Čeprav je pri tej narodni banki šlo za ustanovitev v zasebnem gospodarstvu, ima vendar država odločilen vpliv. Ona postavlja guvernerja in svet in lahko oba vsakokrat odpokliče. Dividenda delničarjev je omejena glede visokosti, tako da ni mesta za zasebne dobičke.

Zloti, srbski dinar, kuna, karbovanec

Ostale štiri nove evropske veljave je prinesla vojna. Te so ali že ali pa bodo v prihodnjih tednih zamenjale stare veljave njihovega obtočnega področja in Reichskreditkassenscheine, ki so bili najprvo izdani v ozemljih, zasedenih po nemških četah. Prva nova veljava take vrste je zloti v generalnem governementu. Banko za izdajanje bankovcev so v generalnem governementu ustanovili že v decembru 1939. Poslovati je

začela v aprilu 1940. Bankovci, ki jih ona izdaja, imajo dodatno kritje v obremembi zemljišč v generalnem governementu po vzgledu nemške banke za bankovce iz leta 1923.

Nova srbska banka za izdajo bankovcev, ki je pričela v juliju 1941 poslovati na podlagi odredbe vojaškega poveljnika, ni prav-

Razgled po jugovzhodni Evropi

Neko odposlanstvo Hlinkove mladine se točasno nahaja v Nemčiji in se bo udeležilo večtedenskega tečaja na neki Hitler-Jugend-Führerschule, nato bo pa s krožnim potovanjem po Nemčiji svoje bivanje zaključilo.

Na Slovaškem z vso strogostjo izvajajo rešitev židovskega vprašanja. Tako so pred kratkim izdali naredbo, po kateri je židom le s posebnim odobrenjem dovoljeno potovati. Hkrati se v vsej državi brez trenja nadaljuje izselitev židov. Slovaška vlada namerava v najkrajšem času in brez kompromisa dokončati judovski problem.

Slovaška komisija za veleseljne in razstave je v zadnji seji vzela na znanje, da je zlic težavam zagotovljena udeležba Slovaške na milanskem veleselju. Slovaška se bo udeležila tudi vzorčnega sejma v Barceloni in ravnotako tudi veleselja v Zagrebu. Po zagotovitvi potrebnih finančnih sredstev se bodo takoj lotili tudi priprav za slovaško razstavo v Stuttgartu.

V madžarskih bolnišnicah ne pripuščajo več k praktični izobrazbi judovskih zdrav-

na naslednica Jugoslovanske banke za izdajo bankovcev. Kot edinico veljave so sicer obdržali dinar, da tudi tukaj olajšajo uvedbo nove veljave, toda bivši jugoslovanski dinar nima v Srbiji nobene plačilne moči več, na njegovo mesto je stopil srbski dinar.

Isti razlogi, ki so bili v Srbiji odločilni, da so tam pridržali staro edinico veljave, so napolnili tudi Hrvatsko, da je ob ustanovitvi lastne banke za izdajo bankovcev

nikov. Kot specialne zdravnike pripuščajo samo take judovske zdravnike, ki so bili sprejeti v madžarsko zdravniško zbornico. Ta ukrep je smatrati kot zaporo zdravniškega poklica za Jude na Madžarskem.

17. aprila bo madžarska poslanska zbornica zopet pričela z delom po počitnicah. Pred tem terminom je pričakovati vrste vladnih izjav.

Ministrski predsednik profesor Filof je imel v sofijskem radiu kratek nagovor, v katerem je orisal program nove vlade. Vlada bo v vsakem oziru nadaljevala z dosedanjim kurzom. K zunanji politiki je Filof pripomnil, da soglašja z osjo in da bo izpolnila obveze iz trojnega pakta. Bolgarska se trudi, da ohrani svoje dosedanje prijateljstvo napram Turčiji in ga še poglobi.

V teku nadaljnega uvajanja novega reda v Romuniji, ki hitro napreduje, so arizirali največje bukarštansko veleblagovnico Soek in Co. Kakor javljajo, so 1. aprila odpostavili 80 nameščencev in jih nadomestili s pravimi Romuni.

izbrala novo ime svoji veljavi. Bankovci, ki jih izdaja v maju 1941. ustanovljena hrvatska državna banka, se glase na kune (Kn). Kuna je žival in s tem, da so edinico veljave označili z njenim imenom, so hoteli utrditi spomin na one čase, ko je bila kruna Hrvatom za menjalo.

Najnovejša veljava je karbovanec. To je veljava nove centralne banke za izdajo bankovcev v Ukrajini. To ime se je podalo iz ukrajinske označbe rubela. Tudi tukaj so, kakor pri emisijski banki na Poljskem, ustanovili kritje za izdajo bankovcev v hipoteki na ukrajinska zemljišča.

Reichsbank kot botra.

Pri ustanovitvah novih bank za izdajo bankovcev in pri določitvi nove veljave je razen na Hrvatskem, bila za botro Reichsbank. Zakon o nemški državni banki je bil vzor za pravila emisijskih bank v generalnem governementu, na Slovaškem, Srbiji in Ukrajini. Povrh so pa tudi možje Reichsbanke pri ustanovitvi zelo pomagali in so mnogokrat udeleženi še danes pri vodstvu. Vse te nove banke za izdajo bankovcev imajo posebne naloge državne banke, ki je hkrati banka za vse banke. Poleg pravice izdajati bankovce spadajo njihovo poslovno področje menični diskont, posojila (lombard) na vrednostne papirje in blago, v državah z izrazitim kmečkim gospodarstvom predvsem finansiranje žetve, nakup vrednostnih papirjev, dajanje kredita državi, ki je glede višine praviloma omejeno. Sprejemajo vloge in urejajo obračunski promet. S temi petimi, doselej na novo nastalimi veljavami pa še ni zaključena nova ureditev evropske zgradbe veljav.

Mesto Krainburg pomaga

Velik uspeh skupnega dela v korist vojne zimske pomoči

Pod dojemljivim geslom »Neko mesto pomaga« je krajevna skupina Krainburg-mesto NS-skupnosti »Kraft durch Freude« priredila v korist vojne WHW o priliki zadnje cestne zbirke veliko prireditve v Volksheimu, h kateri so se na nesebični in priznanja vredni način postavili na razpolago številni Krainburžani. Propaganda za to edinstveno manifestacijo se je že pred tedni pričela pod vodstvom ing. Heinz Horaka; povsod so zri na gledalca pozornost vzbujajoči plakati in opozarjali na prihajajoči dogodek, na katerega so se sodelujoči skrbno pripravljali v mnogih urah njihovega prostega časa. V zadnjih dneh pred 11. in 12. aprilom so uprizorili potem zaključno generalno vajo, ki je nudila obsežen pregled nad prireditvami in že v naprej obljubljala gotov uspeh. Najprej naj omenimo, da so bile razprodane tri predstave »Neko mesto pomaga«.

Zupan dr. Markgraf je pozdravil goste in med ostalim izvajal sledeče: »Ko je pred nekaj tedni nastal načrt, uprizoriti v Krainburgu prireditve v korist vojne zimske pomoči, so bili vsi navdušeno pripravljani sodelovati. Geslo »Neko mesto pomaga« bi naj izrazilo, da celo mesto, z le majhnim delom svojih prebivalcev kot sodelavec pri prireditvi in veliko večjim delom kot poslušalec — se sestane, da da majhen delež, ki more biti pa le majhen del dolga zahvale napram onim, ki svoje življenje in zdravje uro za uro za vsakega izmed nas postavijo na kocko. Edinstvena dejanja naše obožene sile nas v domovini silijo k najvišjemu delu in veseli pripravljenosti k doprinosanju žrtev. Mi vsi kot celo mesto, hočemo z dejanjem pomagati, ta s posredovanjem svojih umetniških nadarjenosti, oni pa s posredovanjem odprtega darovanja svojega daru. Poziv, ki je veljal vsakemu poedincu, so razumeli. Toliko prijav k sodelovanju je došlo, da žal niso mogli vseh upoštevati. Prisiljeni smo bili omejiti se na majhen izrez, ker smo morali računati s časovnim potekom. Še neka druga misel vodi k tej prireditvi. Veljalo je, vse nezane in vse osamljene sile muze godbe in petja privedi skupaj in jim dati veselja in moči ob skupno izvajani umetnosti, in upamo, da se s to prireditvijo — razen njegovega plemenitega namena, služiti vojni zimske pomoči — položi tudi temeljni kamen združitvam, ki bodo pozneje donšale sad za vse kulturno življenje v mestu.«

Nato so prireditve pričeli s fanfaro Hitlerjeve mladine. Ko se je dvignil zastor, se je prikazal krasno in slogovito urejeni oder. Posebno zlate črke v ozadju: »Neko mesto pomaga« so bodle v oči.

Odlične storitve krainburškega godalnega kvarteta

Prvi del, ki je obsegal domačo in komorno glasbo, je otvoril krainburški godalni kvartet s prvim stavkom op. 18. Nr. 1 od L. v. Beethovena. Gospodje König, ing. Mühlisen, ing. Gregorintschitsch in

ravnatelj Horak so dosegli sozvočje, ki je bilo na najboljši višini. Krepko odobravanje je pokazalo, da je bil program pravilno izbran. Karakteristična je bila sonata za flauto in klavir od G. F. Händela, ki sta jo izvajali Irmgard Glantschnig in gospa Horak in kateri sta se predstavili

Vesti iz okrožja Radmannsdorf

Radmannsdorf. (Rojstni in smrti primeri.) Od 1. aprila 1941 do konca lanskega leta se je v občini Radmannsdorf narodilo 30 otrok; v istem razdobju je umrlo 11 oseb. — V prvem četrtletju 1942 se je narodilo 5 otrok, umrlo je 5 oseb. Krajevna občina šteje 2071 oseb.

Radmannsdorf. (Poroke v mesecu marcu.) Pred civilnim uradom v Radmannsdorfu so se v mesecu marcu poročili: Kovinski delavec Franz Scholer in kuharica Maria Poseb iz Veldeša; tovarniški delavec Leopold Paulin in hišna pomočnica Maria Ausetz iz Leesa; mesarski pomočnik Valentin Deschmann iz Aßlinga in zasebnica Aloisia Wallant iz Tscherniutza; obratni uradnik Leopold Ulaga in pisarniška nameščenka Anna Bernard iz Aßlinga; tovarniški delavec Stanislaus Mochoritsch in šivilja Angela Ozepek iz Aßlinga; mesar Josef Welikogne in zasebnica Zora Foganel iz Aßlinga, mizarski pomočnik Johann Finschgar iz Presrenie in tovarniška delavka Maria Ousenek iz Swirtschacha; tovarniški delavec Franz Kolesch in tovarniška delavka Josefina Malovrch iz Sgoscha; posestnik Josef Wester iz Veldeša in oskrbnica Vida Kokal iz Radmannsdorfa; tesar Johann Kokal in zasebnica Elisabeth Pichler iz Veldeša, tovarniški delavec Franz Rekar in zasebnica Johanna Baloch iz Meisterna; kmet Michael Fertachej iz Aspa in zasebnica Franziska Dornik iz Buchheima; pomožni delavec Lorenz Zerkownik iz Woch. Feistritza in zasebnica Justine Jensterle iz Sawitz; dopisnik Johann Kerschitz iz Ferlacha in kontoristinja Antonia Dolenz iz Neumarkta; ključavničar Wilhelm Popodi in kmečka delavka Agnes Roschitsch iz Ratschach-Materna; žagar Anton Kautschitsch iz St. Katharina in hišna pomočnica Katharina Meglitsch iz Neumarkta; trgovski nameščenec Otto

v biedermeierskem kostumu. Tretja točka programa je bil sopranski solo z gospo Harder, ki je predvajala Schubertovo pesem »Frühlingsglaube« in ki razpolaga z res dobro šolanim glasom. Temu je sledil tenorsolo, ki ga je pel dr. A. Reuß, in sicer je na zelo prijeten način izvajal arijo iz »Das Mädchen aus dem goldenen Westen« od G. Puccinija in Richard Straußovo pesem »Zuneigung«. Sopranistki in tenorja je na klavirju pozorno spremljal gospod Straßer. Z živahnim aplavzom so sprejeli sestri Jutto in Rito Horak, ki sta četveroletno predvajali neki Johann Brahmsov valček.

Drugi del je pričel s prof. W. Nastovim predvajanjem na klavirju. Zaigral je preludij in fugo b-moll od Joh. Seb. Ba-

Saswonil in šivilja Maria Kaltenegger iz Neumarkta; tekstilni delavec Richard Walter Meinel iz Radmannsdorfa in sestra NSV Alma Wohlfahrt iz Lübben (Spree-wald); uslužbenec državne železnice Rudolf Löschenkohl in zasebnica Juliana Ermann iz Aßlinga, nameščenec državne železnice Alfred Mitterer iz Villacha in gospospodijska pomočnica Antonia Mulej iz Radmannsdorfa; pomožni delavec Franz Markel in hišna oskrbnica Silvestra Schmid iz Aßlinga, mizarski pomočnik Anton Kral in hišna pomočnica Franziska Medja iz Veldeša; tovarniški delavec Valentin Notsch iz Aßlinga in šivilja Angela Sajowitz iz Miaka; slikarski mojster Josef Kawalar iz Aßlinga in oskrbnica Zora Schwann iz Woch, Mitteldorfa.

Radmannsdorf. (Težka nezgoda v Leesu.) V noči od 7. na 8. april se je na kolodvoru v Leesu pripetila težka nezgoda. Ko je 29 let stari zavirač Johann Jakobbitsch, stanujoč v Aßlingu, hotel priklopiti vagon na premikajočo se lokomotivo, je padel pod kolesa in izgubil obe nogi. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu nato umrl za izkravitvijo.

Aßling. (Praznični dnevi NSDAP.) O priliki zbirke DAF za vojno zimsko pomoč se je dne 1. aprila vršil v aßlingkem volksbundovem domu koncert po želji. V nagačeni dvorani je koncertirala godba na pihala in godalni orkester kranjske industrijske družbe, sodelovali so tudi moški in mešani zbor KIG kakor tudi zbor in šest malih harmonikarjev. Kakor vedno so tudi tokrat umetniki žell obilo hvale občinstva, ki ljubi glasbo. Mali harmonikarji so pa že izrazili ljubljenci publike. Dodatno so se na štirih mestih krajevne skupine vršili tovariški večeri z godbo in petjem. Povsod je bilo odlično razpoloženje. Dne 12. aprila sta se vršila

cha, sonato d-dur, prvi stavek, presto, od Ludwig van Beethovena in rapsodijo d-moll op. 79 od Joh. Brahmsa. Temu sta sledila dva sola na čelo, in sicer Elegija od G. Poppera in menuett od Bechera, izvajano po gospodu Gustavu Horaku, ki sta ga na klavirju spremljali sestri Horak. — Pevska skupina BdM., ki je bila sestavljena iz samih Oberkrainic, je zapela troglasne narodne pesmi. Drugi del je otvoril prof. Nast s »Trantella Venezia e Napoli« od Franza Liszt-a, ki je stala na umetniško popolni stopnji. Tehnično težavno Verdi-Lisztovo Rigoletto-parafrazo je izvajal naravnost virtuosno. Prav posebno so učinkovali dvojni terci, med tem, ko so izkazale oktave odlično tehniko in obvladovanje materije. Odobravanje je bilo tako veliko, da se je prof. Nast moral odločiti še nekaj pridati, kar je zazvenelo v drugi Lisztovi madžarski rapsodiji in ki je žela noven vihar odobravanja.

Tretji del se je pričel s pesmimi Hitlerjeve mladine. Dečki, ki so čisto po domače predvajali pesmi, so prav tako želi mnogog uspeha. Tretji del je bil razgibani del prireditve. Kot harmonikarja sta se predstavila mala Hoffmann in mali Jenke kot bodoča mojstra. Posebno storitev je prikazala še mlada kapela KdF Krainburg pod vodstvom njenega dirigenta Lippertja. Annemarie Koch in gospod Mayr sta dražestno zaplesala neki valček. Pevska skupina BdM je potem še zapela tri koroske pesmi in žela viharno odobravanje, ki je posebno veljal dirigentki, gospodični Irmgard Glantschnig.

Prireditve je zaključil nagovor Kreisletterja Pg. Kuß-a, ki je izročil damam šopke in vsem sodelujočim priporočil, naj se prav kmalu zopet sestanejo k takšni sijajni storitvi. Vod fanfar Hitlerjeve mladine iz Klagenfurta je zaključil prireditve s svečano fanfaro. Billo je res tako, da lahko rečemo: »Neko mesto pomaga«.

H. A. Koch.

dva mestna koncerta, ki se jih je prebivalstvo živahno udeležilo. V posnetku se lahko reče, da so se aßlingčani pri tej zbirki potrudili, da bi prekosili samega sebe.

Neumarkt. (Ulična zbirka.) Zadnja ulična zbirka za zimsko pomoč je dala skupaj s koncertom po želji DAF, ki se je vršil v soboto večer, donos 2004 RM. Koncert po želji je priredila godba iz Radmannsdorfa z velikim uspehom.

Kleine Kunden schnell verbunden

mit **Hansaplast** elastisch

Glasputz für Brillen

Dipl. Optiker C. Kronfuß

Neumarkt Gannhostraße 15

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranitel

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

64. STUNDE

Unpersönliche Zeitwörter in ihrer Anwendung

1. Heute regnet es den ganzen Tag.
2. Gestern hat es während des Gewitters sehr stark geregnet.
3. Während meines Aufenthaltes in Salzburg regnete es jeden Tag.
4. Wenn der starke Wind nicht wäre, würde es bestimmt regnen.
5. Ich glaube nicht, daß es morgen wieder regnen wird.
6. Schauen Sie zum Fenster hinaus, es schneit.
7. Hören Sie, wie es donnert, sehen Sie, wie es blitzt.
8. Im Winter frieren die Seen zu und im Frühling taut es.
9. Hu, heute ist es kalt.
10. Hier ist es fürchterlich windig.
11. Wie ist das Wetter heute? Es ist trüb.
12. In den Bergen ist es schon wieder neblig.
13. In dieser Wohnung war es sehr feucht.
14. Bis Sie nach Hause kommen, ist es bestimmt schon dunkel.

15. Ich werde auf die andere Seite der Straße gehen, hier ist es zu staubig.
16. Es heißt, daß dieser Beamte von hier versetzt wird.
17. Es dauert schon drei Stunden, daß ich warte und er kommt immer noch nicht.
18. Es kommt darauf, was der Chef dazu sagt.
19. Es ist besser, wenn Sie mir die Wahrheit sagen.
20. Geld brauchen Sie keines, es genügt, daß Sie ein anständiger Mensch sind.
21. Unter diesen Umständen ist es nicht nötig, daß Sie sich zu mir bemühen.
22. Es betrifft nicht Sie, sondern Ihren Freund.
23. Haben Sie etwas gehört? Ja, es klingelt irgendwo im Hause.
24. Es herrscht kein Zweifel darüber, daß er uns alle belogen hat.
25. Es reut mich, daß ich ihm das ganze Geld gegeben habe.
26. Es verdrießt mich, immer nur für ihn zu arbeiten und nichts dafür zu bekommen.
27. Es gefällt mir sehr, daß Sie immer so freundlich sind.

28. Es kommt mir vor, als ob ich Sie schon irgendwo gesehen hätte.
29. Jetzt fällt mir ein, daß ich Ihnen die 20 RM noch nicht zurückgezahlt habe.
30. Er ist ein armer Teufel, es mißlingt ihm alles, was er angeht.
31. Wenn es mir gelingt, diese Stellung zu erhalten, werde ich sehr glücklich sein.
32. Ich weiß nicht, was los ist, aber mir ist heute gar nicht wohl.
33. Heute Nacht hat es mir geträumt, wir beide wären verheiratet gewesen.
34. Von mir aus verkaufen Sie diese Bücher, mir liegt nichts daran.
35. Es schickt sich nicht, mit diesem Anzug ins Theater zu gehen.
36. Es versteht sich von selbst, daß Sie nichts dafür können.
37. Wie spät ist es? Es schlug gerade 10.

gelingen, (es gelang, es ist gelungen) — posrečiti se, uspeti
 es gelingt mir — posreči se mi
 es gelingt dir — posreči se ti
 es gelingt ihm, ihr — posreči se mu, ji
 es gelingt uns — posreči se nam
 es gelingt euch — posreči se vam
 es gelingt ihnen — posreči se jim
 es gelingt Ihnen (direkte Rede!) — posreči se Vam

Wörter

blitzen — bliskati
 donnern — grmeti
 gelingen (es gelingt, es gelang, es ist gelungen) — uspeti, poročiti se

- mißlingen (es mißlang, es ist mißlungen)
 — spodleteti, ponesrečiti se
 neblig — meglen
 reuen (es reut mich) — kesati se (žal mi je)
 schnellen — snežiti
 staubig — prašen
 tauen — tajati se, kopneti
 träumen — sanjati (se)
 trüb — moten, meglen
 verdrießen (es verdrießt mich, es verdross mich, es hat mich verdrossen) — mrzeti
 mrzi mi, za malo se mi zdi itd.)
 windig — vetrn, vetroven
 zufrieden — zamrzniti
 zurückzahlen — odplačati, povrniti

Redewendungen

es kommt darauf an — odvisi od tega, mnogo je na tem
 es genügt das — to zadostuje
 unter diesen Umständen — v takih okoliščinah, potemtakem
 sich zu jemandem bemühen — potruditi se h komu
 es betrifft mich — mene zadene, tiče se me
 es herrscht darüber kein Zweifel — o tem ni dvoma
 es kommt mir vor, als ob — zdi se mi, da
 es fällt mir ein — na misel mi pride
 eine Stellung erhalten — službo dobiti
 es schickt sich nicht — ne spodobi se
 von mir aus — zaradi mene
 es versteht sich von selbst — samo ob sebi se razuma

Vesti iz okrožja Krainburg

Krainburg. (Ustanovitev mladinske skupine.) Pred kratkim so kot prvo v Oberkrainu ustanovili mladinsko skupino ženstva NS pri krajevni skupini Krainburg mesto. K pozivu se je odzvalo nad 300 deklet in žen v starosti od 18. do 30 let. Ortsfrauenschaftsleiterin Horak je otvorila zborovanje, nakar sta govorila Kreisjugendführerin Seebacher in h koncu vodja krajevne skupine Koch. Ta je opozoril na naloge mladinske skupine, na pouk mater in na ureditev večerov v domu. Ko je bila postavljena gđe. Lischka za voditeljico krajevne mladinske skupine, je bila slavnost zaključena. V kratkem bodo ustanovili mladinsko skupino ženstva NS tudi pri krajevnih skupinah Krainburg-Wart in Krainburg-Falkendorf.

Radomle. (A pel žen.) V ljudskem domu so se pred kratkim zbrale žene in dekleta na prvem skupnem večeru ženstva. Z živahnim zanimanjem so sledile izvajanjem, ki jih je imela Gauabteilungsleiterin Pgn. Lorenz o dolžnostih nemške žene v veliki borbi narodov.

Zwischenwässern. (Požar.) V pozni noči 10. aprila je izbruhnil požar pri malem posestniku Pustavruhu na Ladji. Pogorelo je gospodarsko poslopje. Ogroženi sta bili tudi stanovanjski hiši Pustavrha in Lotschnischkarja. Prvi so prihiteli na pogorišče delavci tamkajšnjih tovarn in obvarovali, da se ni ogenj razširil na tik stoječe stanovanjske hiše.

St. Georgen bei Krainburg. (Zaobljube prvega dela članov KVB.) 360 članov tukajšnje krajevne skupine je podarilo roko obljubilo vodji krajevne skupine

Unterrasingerju svojo pripadnost h KVB in dobilo članske izkaznice ter znake. Ker se je izkazalo tukajšnje zborovališče kot premajhno za to slavlje, se je vršilo na telovadišču in je poteklo ustrezno svojemu namenu dostojno.

St. Georgen bei Krainburg. (Koncert za zimsko pomoč.) V nedeljo sta tukajšnja godba in mešani pevski zbor priredila koncert. V lepo okrašenem zborovadišču je na novo sestavljena godba igrala vesele komade. Pevci in pevke so lepo za-

Vesti iz okrožja Stein

Mannsburg. (Olepševanje našega trga.) Nekoč tako zanemarjena okolica šole in cerkve tudi priča sedaj o napredovanju novega reda. Zapuščene jablane in živo mejo so iztrebili in prostor očistili. Nastal je lep, sončen trg, ki s svojo primerno ograjo nudi prijetno sliko. S tem se je pa tudi odstranila nevarnost pri prometu, ker je bil zaradi drevja ovinek popolnoma nepregleden in le slučaju je pripisati, da se še ni pripetila kakšna večja nezgoda. Ograjeni prostor služi kot šolsko igrišče, pozneje ga bodo pa porabili kot stavbišče pri razširjenju šolskega poslopja, kajti sedanja šola je premalo prostorna in po načrtu jo bodo razširili v osemrazrednico. Zopet delo in napredek.

Mannsburg. (Zbirka za WHW.) Sedma državna cestna zbirka za vojno zimsko pomoč dne 11. in 12. aprila je vrgla 2877,11 RM, kar je lep dokaz volje sodelovati pri podvigu. Zbirali so delovodje in obratni načelniki.

Dr. Portschy v Krainburgu

Predavanje o fronti v Tundri

Pred nameščenci v Krainburgu je na povabilo voditelja krajevne skupine Krainburg-mesto imel nadomestujoči Gauleiter iz Štajerske dr. Portschy zanimivo predavanje o boju naših planinskih lovcev visoko na severu. Dr. Portschy je kot Wachtmeister v nekem izvidniškem oddelku preživel mi-

pell nemške pesmi. Nad 300 obiskovalcev koncerta se je z obilnim odobravanjem zahvalilo za užitek. Posebna hvala gre istočasnemu dirigentu godbe in zbora Skori-anzu.

Pölland bei Laak. (Nezgodna pri sekanju drv.) Pri sekanju drv v gozdu se je hudo poškodovala na desni roki gospa Anna Alitsch.

Pölland bei Laak. (To in ono.) Zadnje nedelje so se sestali uradniki tukajšnje Ortsgruppe KVB pod vodstvom Ortsgruppenleiterja Dehnterer. Bili so na svoja mesta porazdeljeni. — V teku so priprave za zopetni začetek nemških tečajev za odrasle.

nulo jesen in zimo na fronti ob Lednem morju. V prisotnosti predstavnikov stranke, oborožene sile in države je predavatelj v poljskosivi uniformi, okrašen z železnim križem, stopil pred govorniški oder in dal v priprostitih besedah vpogled v trde boje, ki so jih morale prestati čete generala Dietla. Neprijetne so za bojujoče čete v

Presseamt NSDAP se je preselil
Gaupresseamt NSDAP doslej v Klagenfurtu, Bismarckring 13, telefon 2232, se nahaja odslej v poslopiju Reichsstatthalterja, Klagenfurt, Arnulfplatz Nr. 1, telefon 1701. Serie, podstanica 375 in 422.

Lapplandu velike spremembe v temperaturi. V Tundri, severni pustinji, ni nobenega gozda, nobenega travnika, nobene poti in seveda tudi nobenega človeškega stanovanja. Stavbeni les za bunkerje in stane ter kurivo so morali s tovornimi avtomobili privvažati od daleč. Vzdrževanje potov za dovoz novih pošilk in stanovanj je zahtevalo največje napore. Prehrana in zimska oprema sta odlični. Naši vojaki so dobre volje kljub stalnim napadom zavrtnega sovražnika in vzlic neprilicam vremena in narave. H koncu je predavatelj fronto v domovini pozval, naj v boju za usodo našega naroda vrši svojo dolžnost z istim veseljem navdušenjem kakor vojaki visoko na severu.

Je li zadnja iz-resničnega življenja posneta povest ustregla temu, kar ste pričakovali? Tudi s tem, kar je sedaj na vrsti, upamo, draga čitateljica in dragi čitatelj, zadostiti Vašim zahtevam.

»Karawanken-Bote« bo v prihodnji številki pričel s serijo šestih poglavij, ki v živih barvah slikajo usode artistov in ki se ne bodo le z napetostjo čitala, ampak bodo dale čitatelju vpogled v svet cirkuških ljudi in artistov.

„Pod cirkuško kupolo in nebom varieteja“

Usoda artistov med življenjem in smrtjo

je naslov serije, ki jo je spisal Herbert Steinmann. Naj podamo iz nje le nekaj naslovov.

Kako in zakaj je tiger Bengali uničil neki cirkus? — Kako je prišlo do dvo-boja s sabljami v zraku? — Kdo je streljal na umetnico na trapezu? — Na taka in slična vprašanja boste našli včasih senzacionalne odgovore. Vsak čitatelj bo koprnal po nadaljevanju tega iz resničnega življenja posnetega poročila.

Okrožje Radmannsdorf

Wocheiner Feistritz. (Zabavni večer na vasi.) Te dni se je v okviru prireditve za vojno zimsko pomoč vršil zabavni večer na vasi. Tukajšnji pevski zbor in nek šramelj sta v skupnih glasbenih predvajanjih poskrbela, da so se v velikem številu došli poslušalci izborna zabavali. Višek dobrega razpoloženja in veselosti je tvorila dražba več dobitkov, ki so bili darovani v to svrhu, kakor steklenice vina itd., s čimer je bil dosežen lep uspeh zadnje ulične zbirke letošnje vojne zimske pomoči.

SONNTAGS- UND NACHTDIENST
der Apotheken in Krainburg
von 18. bis 23. April
Apotheke zu Hl. Dreifaltigkeit
W. SCHAWNIK

Fesche Bluserln

Rosl König

Klagenfurt, Bahnhofstr. 7

Die Kreissparkasse Krainburg

Hauptzweigstelle St. Veit a. d. Sawa

Ist seit 16. April 1942 eröffnet. Sie befindet sich ebenerdig im Hause des Herrn Kaufmannes Karl Belez gegenüber der Pfarrkirche. — Dieselbe empfiehlt sich für sämtliche in das Geldfach einschlägigen Geschäfte.

Kreissparkasse Krainburg

(Okrožna hranilnica)

glavna podružnica St. Veit a. d. Sawa

je odprta od dne 16. aprila 1942. Nahaja se v pritličju hiše trgovca gospoda Karla Beleza nasproti župne cerkve. — Podružnica se priporoča za izvrševanje vseh v denarno stroko spadajočih poslov.

Zentralmatrikenamt in Krainburg.

Anträge auf Ausstellung von Geburts-, Heirats- und Sterbeurkunden, welche die Pfarren des Kreises Radmannsdorf betreffen, sind von nun an nicht mehr an das Zentralmatrikenamt in Krainburg, sondern »an den Landrat in Radmannsdorf, Kreissippenamt« zu richten.

Der Leiter des Zentralmatrikenamtes in Krainburg.

Zentralmatrikenamt in Krainburg.

Naročila za izstavo krstnih, poročnih in mrljskih listov v območju župnij okraja Radmannsdorf je treba odslej naslavljati na »Landrat in Radmannsdorf, Kreissippenamt« in ne več na »Zentralmatrikenamt in Krainburg«.

Der Leiter des Zentralmatrikenamtes in Krainburg.

Mali oglas

V „KARAWANKEN-BOTE“

donaša denar

Poglejte doma enkrat podstrešje, klet in shrambo stare šare. Gotovo odkrijete tam še marsikakšno uporabljivo reč. — Proč z njo!

Mali oglas Vam za nekaj Pfennigov pomore pri prodaji!

Oglase sprejema NS.-Gauverlag Kärnten, Krainburg, Veldeserstraße 6. in NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismarckring 13.

Kärntnerische

Klagenfurt

Domgasse 3
Fernruf 2416, 2417

Landeshypothekenanstalt

Das Geldinstitut des Gaues

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und Landwirtschaften. - Gewährung von Gemeindegeldern und reichsverbürgten Darlehen. Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokorrenteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommunalschuldscheinen. - Haftung des Reichsgaues Kärnten.

Franz Salokac

Schuh-
macherei

MANNBURG

Nicht vergessen,

es ist eine
besondere
Zahnpasta

Rosodont

Bergmanns feste Zahnpasta

KOLESA,

moška in damska, kakor tudi pneu-
matike in rezervne dele, nudi

Bisjak Alois

FAHRRADHANDLUNG

Moste · Scherauniz · Oberkrain

Brüder Werbitsch

LEDERFABRIK

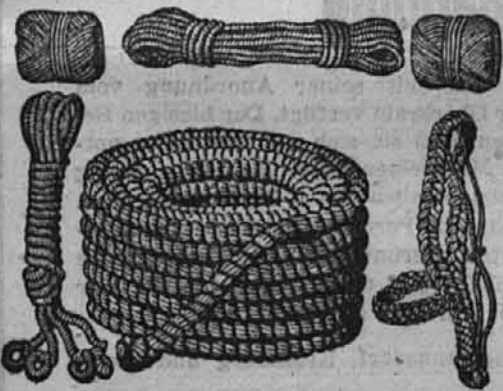
Neumarkt

TITAN A. G.

erzeugt

Stein-Oberkrain

Baubeschläge, Küchengerätschaften,
Fittings, Waagen, Temper- und
Graugussartikeln nach Modellen
oder Zeichnungen

Predivo

laneno in konoplje-
no kupujem vsako
množino. Kmetom,
ki imajo predivo
sami, izdelujem vrvi
in štrange po želji.

F.
SCHINKOWEZ

Seilerei
Krainburg

Fast jeder
Stoff lohnt das
Umfärben!

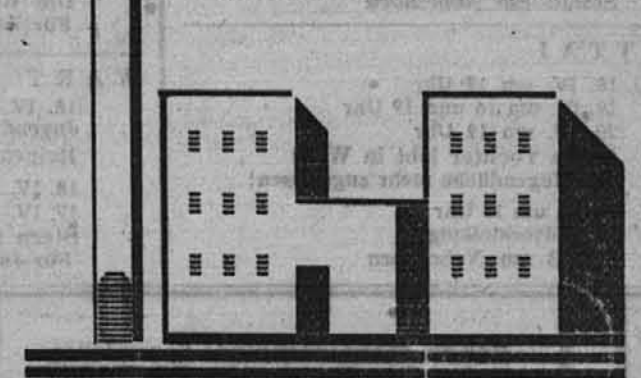
Heilmann

Stoff-Farben

Im einschlägigen Fachhandel zu haben

Leinenindustrie A. G.

JARSCHKE
POST DOMSCHALE

Maschinenstrickerei

Der kom. Treuhänder
der Fa. F. NOWAK

Radmannsdorf

Citajte
Karawanken
Bote

Nimm
DARMOL
Du fühlst Dich wohl

WEB- UND DRUCKWAREN

liefert Ihnen

TEXTILGROSSHANDEL

ANDREAS KUCHAR

Villach

Großhandel in Textil, Bekleidung, Kurzwaren und Galanterie

M. u. R. SCHAUTZER

Klagenfurt

Adolf-Hitler-Platz

HANS JARITZ

Offene Handelsgesellschaft — Lebensmittelgroßhandel

Klagenfurt, St. Ruprechterstraße 17

Gegründet 1882 - Fernruf 2464

Großlager in Klagenfurt, Villach, Kühnsdorf-Treibach-Althofen

KOLESA moška in
damska

najboljše kvalitete ugodno nudi

trgovina s kolesi in motorji

Júlia Peapetnik Domschale

Lichtspiele

Allgemeine Filmhandlung G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

ASSLING

19. IV. um 10 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Märchen und Fabeln

19. IV. um 15.30 und 18.30 Uhr
20. IV. um 18.30 Uhr
21. IV. um 18.30 Uhr
Gewitter im Mai
Für Jugendliche zugelassen!

22. IV. um 15.30 Uhr
23. IV. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Märchen und Fabeln

23. IV. um 18.30 Uhr
24. IV. um 18.30 Uhr
25. IV. um 15.30 und 18.30 Uhr
Wie konntest Du, Veronika?
Für Jugendliche nicht zugelassen!

DOMSCHALE

18. IV. um 18.30 Uhr
19. IV. um 16 und 18.30 Uhr
20. IV. um 18.30 Uhr
Beates Flitterwochen
Für Jugendliche nicht zugelassen!

22. IV. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Das Lustspielprogramm

22. IV. um 18.30 Uhr
23. IV. um 18.30 Uhr
Die unvollkommene Liebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!

KRAINBURG

19. IV. um 10.30 Uhr
Jugendvorstellung
Reineke Fuchs

18. IV. um 19.30 Uhr
19. IV. um 13.30, 16 und 19.30 Uhr
20. IV. um 19.30 Uhr
13 Stühle
Für Jugendliche zugelassen!

21. IV. um 19.30 Uhr
22. IV. um 19.30 Uhr
23. IV. um 19.30 Uhr
Die Reise nach Tilsit
Für Jugendliche nicht zugelassen!

24. IV. um 19.30 Uhr
Meine Tochter lebt in Wien
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LAAK

18. IV. um 19 Uhr
19. IV. um 13.30, 16 und 19 Uhr
Annelie
Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

21. IV. um 19 Uhr
22. IV. um 19 Uhr
23. IV. um 19 Uhr
Die keusche Geliebte
Für Jugendliche nicht zugelassen!

22. IV. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Schuß am Nebelhorn

LITTAI

18. IV. um 19 Uhr
19. IV. um 16 und 19 Uhr
20. IV. um 19 Uhr
Meine Tochter lebt in Wien
Für Jugendliche nicht zugelassen!

22. IV. um 15 Uhr
Jugendvorstellung
Schuß am Nebelhorn

22. IV. um 19 Uhr
23. IV. um 19 Uhr
Das Jüngste Gericht
Für Jugendliche nicht zugelassen!

MEISSDORF

18. IV. um 20 Uhr
19. IV. um 17.30 und 20 Uhr
Der Jäger von Fall
Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

NEUMARKTL

18. IV. um 15.30 und 18.30 Uhr
19. IV. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
20. IV. um 18.30 Uhr
21. IV. um 18.30 Uhr
Gewitter im Mai
Für Jugendliche zugelassen!

22. IV. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Der Gipfelstürmer

22. IV. um 18.30 Uhr
23. IV. um 18.30 Uhr
24. IV. um 18.30 Uhr
Wie konntest Du, Veronika?
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SAIRACH

18. IV. um 18.30 Uhr
19. IV. um 15.30 und 18.30 Uhr
Sherlock-Holmes
Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

STEIN

18. IV. um 18.30 Uhr
19. IV. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
20. IV. um 18.30 Uhr
Beates Flitterwochen
Für Jugendliche nicht zugelassen!

22. IV. um 15 Uhr
Jugendvorstellung
Der Jäger von Kurpfalz

22. IV. um 18.30 Uhr
23. IV. um 18.30 Uhr
Die keusche Geliebte
Für Jugendliche nicht zugelassen!

ST. VEIT

18. IV. um 18.30 Uhr
19. IV. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
20. IV. um 18.30 Uhr
21. IV. um 18.30 Uhr
Wir bitten zum Tanz
Für Jugendliche nicht zugelassen!

22. IV. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Der Jäger von Kurpfalz

22. IV. um 18.30 Uhr
23. IV. um 18.30 Uhr
24. IV. um 18.30 Uhr
Die unvollkommene Liebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!

VELDES

18. IV. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Harzsymphonie

18. IV. um 18.30 Uhr
19. IV. um 13.30, 15.30 und 18.30 Uhr
Annelie
Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

22. IV. um 18.30 Uhr
23. IV. um 18.30 Uhr
Die Rothschilds
Für Jugendliche zugelassen!

WART

18. IV. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Reineke Fuchs

18. IV. um 19.30 Uhr
19. IV. um 13.30, 16 und 19.30 Uhr
Stern von Rio
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SENF
Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Kaufe mittleres Gut
oder Industriebetrieb, evtl. Beteiligung, Kapital 80.000.-
Vermittlung erbeten unter
A. 75 an
ALA Stuttgart, Friedrichstr. 20

KAFFEE ERSATZ
Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Stempel
SIEGELMARKEN
LIEFERT
RASCH
UND
SAUBER
THEODOR RABITSCH
ST. VEIT a. d. SAWE

Opußtene lovarne
Uporabne stroje
kupi
KURT FRICK
Klagenfurt
Salmstraße
Fernruf 1486

**Elektromotoren
Geräte**
BELEUCHUNGSKÖRPER
Installationen von
F. Czernowsky
Klagenfurt

ESSIG
Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Mali oglasi

Sluþba dobi Dobra, redoljubna gospodinja dobi mesto pri samcu takoj ali pozneje. Ponudbe s sliko na Paul Mayr, Krainburg, Badgasse 15, 1590-1	Kupim Frizerji! Kupim takoj eno haubo za sušenje, 1 aparat za trajno ondulacijo, 1-2 fóna in električno maþino za striženje 220 V. Dopise: Serafinowitsch Schwoin Friseur, Edlingen 133, 1598-7
Dva vrvarska pomočnika in enega vajenca sprejme takoj v delo Josef Adamitsch, vrvarna (Seilere), Domschale, 1599-1	Star srebrn denar staro zlato, staro srebro, strt nakit itd. kupi vedno trgovina z urami in lepoticem O. Habenicht Klagenfurt, Bahnhofstraße Nr. 24. - Nr. 27 Ank. Gen. A 41/3256 1491-7
Prodaj Dobro ohranjeno violo prodaj. Naslov: Karawanken Bote, Krainburg, 1587-6	Dopisi Gospodičine! Star sem 23 let, zgubil sem sluh radi nesreče; želim pa znanja lez dobrorosčno gospodičino, radi skupnih izletov. Frajlice iz Krainburga ali Laak in okolice naj pošljejo ponudbe pod „Usmiljenje“ na: Karawanken Bote, Krainburg, 1588-20
Inventar za specerijsko trgovino, skoro nov prodaj ter 50 juta-vret. Dopise: Balschel Franz, Wart-Halwaria, Post Wart, Krainburg, 1589-6	Izgubljeno Amerikansko uro sem izgubil v Krainburgu dne 12. apr. od Hinterhausgasse do Am Hang. Poštenega najditelja naprošam, da mi jo proda dobri nagradi vrne na Karaw. Bote, Krainburg pod šifro: „Poštenje“.

**Kinderbetten
Herbst**
Klagenfurt, Fleischmarkt 16

Bekanntmachung

Der Chef der Zivilverwaltung hat mit seiner Anordnung vom 27. März 1942 den Kennkartenzwang für Oberkrain verfügt. Der hiesigen Bevölkerung wurde bereits bekanntgegeben, daß sie sich mit den hiezu notwendigen Lichtbildern zu versehen hat. Mit meiner ersten Bekanntmachung habe ich die Personen mit den Anfangsbuchstaben von A bis F aufgerufen. Als nächste Gruppe rufe ich nun zunächst die Personen im Alter vom achtzehnten Lebensjahr bis zum vollendeten vierundvierzigsten Lebensjahre mit den Anfangsbuchstaben G bis R auf. Diese Gruppe hat sich die vier Kennkartenlichtbilder bis spätestens 15. Mai 1942 zu beschaffen.

Die Landräte der Kreise Radmannsdorf, Krainburg und Stein.

Objava

Načelnik civilne uprave je s svojo odredbo z dne 27. marca 1942. odredil za Oberkrain dolžnost imeti izkaznice. Tukašnjemu prebivalstvu je bilo že objavljeno, da si mora priskrbeti v to svrhu potrebne fotografije. Z našo prvo objavo smo pozvali osebe z začetnimi črkami A do F. Kot prihodnjo skupino pozovemo s tem osebe v starosti od 18. do dovršenega 44. leta starosti z začetnimi črkami G do R. Ta skupina si naj priskrbi štiri fotografije za izkaznice najkasneje do 15. maja 1942.

Die Landräte der Kreise Radmannsdorf, Krainburg und Stein.

HANS TRANINGER
Klagenfurt, Völkermarkterstraße Bahnübersetzung - Fernruf 1595

Gegen Einkaufscheine: Sperrplatten: Buche, Erle, Fichte und - Edfurniere. Paneelplatten - Eichsfelder Sperrtüren
Ohne Einkaufscheine: Furniere 0.8 bis 1.5 mm inländ. und ausländ. Herkunft für dussen und innen sowie Absperrfurniere 2 bis 4 mm

**Eisengießerei
Glocke**
St. Veit a. d. Save
Liefert rasch und sauber

Zahvala

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, prav posebno pa //Neumarktl in trg. tovarišem izrekamo o priliki težke izgube gospe

Juliane Engelsberger

našo najsrčnejšo zahvalo za njihovo udeležbo pri pogrebu in ljubeznivo sočustvovanje.

Neumarktl, dne 16. aprila 1942.

Familie Engelsberger.

Rudolf (Branko)

daneš, dne 16. aprila 1942, po kratki mukapolni bolezni za vedno zapustil.

Pogreb se bo vršil 18. aprila 1942 iz hiše žalosti, Wart 269. na pokopališče v Wartu.

Wart, 16. aprila 1942.

Žalujoča Heinrich in Maria Brutschan
starši in ostalo sorodstvo.